

Ondersteuningsplan 2022-2026

Verantwoordelijk & Verbonden

Inhoud

1	Voorwoord	4
2	Inleiding	5
	2.1 Deelnemende schoolbesturen en hun scholen	5
	2.2 De regio	5
	2.3 Functies van het ondersteuningsplan	5
	2.4 Samenhang met wettelijk kader	5
	2.5 Totstandkoming van dit OP	6
	2.6 Samenhang met andere documenten	6
	2.7 Maatschappelijke ontwikkelingen	6
3	Leeswijzer	10
4	Waar staan we nu en waar willen we naar toe?	12
	4.1 Terugblik	12
	4.2 Onze ambities voor de periode 2022-2026	12
5	Missie, visie & bedoelingen	14
	5.1 Missie	14
	5.2 Visie	14
	5.3 Onze bedoelingen	14
	5.4 Visie op inclusiever onderwijs	15
6	Samen werken aan een duurzaam, sterk en dekkend netwerk	17
	6.1 Het aanleggen van snelwegen voor de uitwisseling van expertise en leerlingen	17
	6.2 Netwerksamenwerking organiseren	18
	6.3 Gezamenlijke ontwikkelactiviteiten organiseren	18
	6.4 Door visitaties leren van en met elkaar	18
	6.5 Samen verantwoordelijk voor een dekkend aanbod	18
	6.6 Doelstellingen samen werken aan een duurzaam, sterk en dekkend netwerk	19
7	Basisondersteuning en zorgplicht	20
	7.1 Schoolondersteuningsprofiel	21
	7.2 Zorgplicht	22
	7.3 Doelstellingen basisondersteuning & zorgplicht	22
8	Extra ondersteuning	23
	8.1 Inzetten van expertise vanuit Jeugdhulp	23
	8.2 Makelaar van het swv	23
	8.3 Schakelklassen	23
	8.4 Het OZC als programma van het swv	24
	8.5 Opstellen ontwikkelingsperspectiefplan	24
	8.6 Hoorrecht leerlingen	25
	8.7 Hoogbegaafdheid	25
	8.8 Doelstellingen extra ondersteuning	25
9	Specialistische ondersteuning	27
	9.1 Toeleiding naar specialistische ondersteuning	28
	9.2 Ontwikkelen handelingsgericht integraal arrangeren	28
	9.3 Beleid en terugplaatsing van vso naar vo	29
	9.4 Doorzettingsmacht	29
	9.5 Monitoring	29
	9.6 Doelstellingen specialistische ondersteuning	29
10	Samenwerking met gemeenten	31
	10.1 Wat willen we bereiken in de samenwerking tussen onderwijs en gemeenten	31
	10.2 Wat we (gaan) doen in de samenwerking tussen onderwijs en gemeenten?	32
11	Betrekken van ouders en ketenpartners	35
	11.1 Betrekken van ouders	35

11.2 Onafhankelijk ouder- en jeugdsteunpunt	35
11.3 Privacy	35
11.4 Klachten en geschillen	35
11.5 Doorgaande lijn met het primair onderwijs	36
11.6 Overstap voortgezet onderwijs naar middelbaar beroepsonderwijs	36
11.7 Samenwerking met omliggende swv's	36
11.8 Samenwerking jeugdzorgaanbieders	36
11.9 Samenwerking Ferm	36
11.10 Samenwerking cluster 1 en 2	36
11.11 Doelstellingen Betrekken van ouders en ketenpartners	37
12 Bestuur, beheer & kwaliteit	38
12.1 Bestuur en toezicht	38
12.2 Medezeggenschap	39
12.3 Personeel	39
12.4 Kwaliteitsbeleid	40
12.5 Communicatie	40
12.6 Doelstellingen bestuur, beheer en kwaliteit	41
13 Financiën	42
13.1 Uitgangspunten financieel beleid	42
13.2 Verdeelmodel	42
13.3 Doelstellingen financieel beleid	44
Bijlage 1: Overzicht deelnemende schoolbesturen & schoollocaties	45
Bijlage 2: Kengetallen in beeld	46
Bijlage 3: Meerjarenbegroting	49

1 Voorwoord

Voor u ligt het ondersteuningsplan 2022-2026 van het Samenwerkingsverband Regio Zutphen. Dit ondersteuningsplan beschrijft de ambities die wij hebben en de wijze waarop wij in onze regio de komende jaren invulling gaan geven aan het samen werken aan optimale ontwikkeling voor alle jongeren in het voortgezet (speciaal) onderwijs.

Om dit mogelijk te maken willen we in het samenwerkingsverband samenwerken als een netwerk van onderwijsorganisaties die met elkaar verbonden zijn door snelwegen waarop uitwisseling plaatsvindt van kennis, leerroutes, kinderen, docenten en begeleiders, om een jongere zo gelukkig mogelijk een passende schoolloopbaan te laten doorlopen. Iedere partner draagt bij aan een sterk regionaal netwerk. Samen leren we van en met elkaar, zodat we gelijke kansen kunnen bieden aan iedere jongere, waarbij we professionals versterken in de scholen en we intensief samenwerken met gemeenten.

Als samenwerkingsverband staan we voor een uitdagende opdracht die we alleen kunnen uitvoeren wanneer we samenwerken op basis van solidariteit. Dit vraagt van iedereen de bereidheid om over de grenzen van onze eigen organisaties heen te kijken. Dit vraagt om moed en lef! Maar ook om met elkaar de professionele dialoog aan te gaan en elkaar aan te spreken op basis van meetbare en merkbare doelstellingen.

De totstandkoming van dit ondersteuningsplan heeft zich afgespeeld in een bijzondere tijd. Het coronavirus heeft het land al ruim twee jaar stevig in zijn greep. Wisselende maatregelen met soms verregaande beperkingen hebben ook in het onderwijs zijn weerslag op de jongeren en professionals. Achterstanden op cognitief en sociaal-emotioneel gebied zijn steeds zichtbaarder. Met behulp van de gelden uit het Nationaal Programma Onderwijs wordt getracht dit met passende maatregelen zo goed mogelijk op te vangen. De vraag om passend onderwijs is nog nooit zo breed en actueel geweest en speelt eigenlijk voor iedereen. Het maakt de noodzaak voor passend onderwijs zichtbaar en geeft tegelijk de beperkingen in de maakbaarheid aan. De gevolgen van corona zullen mogelijk nog lang zichtbaar en voelbaar zijn. Het vraagt van ons extra alertheid op de behoeften en creativiteit in de mogelijkheden.

Dit ondersteuningsplan is tot stand gekomen op basis van vele gesprekken met de scholen, gemeenten Ondersteuningsplanraad en evaluaties binnen het swv in de laatste jaren. Een aantal zaken is daarom ook niet nieuw, maar zijn al doorgevoerd. Voor iedereen die betrokken is bij ons samenwerkingsverband ligt er de forse uitdaging om onze ambities ook daadwerkelijk met elkaar waar te maken.

Zutphen, april 2022

Erwin Lutteke

Voorzitter bestuur Samenwerkingsverband regio Zutphen

2 Inleiding

Het ondersteuningsplan (vanaf nu OP) beschrijft ons strategisch beleid voor de komende vier jaar: 2022-2026. Het geeft weer wat het Samenwerkingsverband Regio Zutphen wil bereiken en welke kant we opgaan, samen met onze partners. We houden vast en ontwikkelen verder door wat we in de afgelopen jaren met elkaar opgebouwd en geleerd hebben en laten los wat niet werkt.

2.1 Deelnemende schoolbesturen en hun scholen

Het SWV Regio Zutphen (vanaf nu swv) bestaat uit vier besturen van scholen voor voortgezet onderwijs en vijf besturen voor voortgezet speciaal onderwijs. In [bijlage 1](#) is een tabel opgenomen met daarin de deelnemende schoolbesturen en scholen.

2.2 De regio

De regio van het swv strek zich uit over zeven gemeenten:

- Bronckhorst
- Brummen
- Doesburg
- Lochem
- Rheden
- Rozendaal
- Zutphen

In de gemeenten Bronckhorst, Brummen, Rheden, Rozendaal en Zutphen staan ook daadwerkelijk scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs. In de gemeenten Doesburg en Lochem staan geen schoollocaties vallend onder dit swv. Er gaan echter wel veel leerlingen vanuit deze gemeenten naar scholen die vallen onder het swv.

Binnen de regio van het swv zijn twee locaties voor voortgezet speciaal onderwijs (vanaf nu vso) in Brummen en Zutphen. Hierdoor gaan er relatief veel leerlingen die gebruik maken van het vso buiten de regio van het swv naar school. In [bijlage 2](#) staat een overzicht van de belangrijkste kengetallen en leerlingstromen.

2.3 Functies van het ondersteuningsplan

De functies van dit ondersteuningsplan (OP) zijn:

- het bieden van richting aan datgene wat de aangesloten schoolbesturen en hun scholen en het bureau van het swv doen om voor alle jongeren het best passende onderwijsaanbod te creëren;
- het beschrijven van de gezamenlijke afspraken tussen de schoolbesturen, scholen, het bureau van het swv en de gemeentelijke partners;
- het vormen van een basis voor het proces van kwaliteitszorg;
- het vormen van een basis voor verantwoording, in dialoog met interne en externe partners, medezeggenschap en toezichthouders.

2.4 Samenhang met wettelijk kader

De wettelijke taken van een swv betreffen in elk geval de onderstaande aspecten:

- minimaal een keer per vier jaar een OP vaststellen;
- verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen;
- beoordelen toelaatbaarheid tot praktijkonderwijs (vanaf nu PrO) en vso;
- adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling;
- afstemmen van het beleid met de gemeenten in de regio.

Het swv heeft ook de opdracht om (dreigende) thuiszitters te voorkomen. Naast de wettelijke taken heeft het swv eigen ambities die passen bij de regionale context. Zowel de wettelijke taken als de eigen ambities zijn beschreven in dit OP.

2.5 Totstandkoming van dit OP

De inhoud van dit OP is tot stand gekomen door gesprekken te voeren met de belangrijkste stakeholders van het swv en de vertegenwoordigers van gemeenten. Daarnaast hebben we gebruik gemaakt van de interne evaluaties, de opbrengsten van de taskforce, het waarderingskader van de inspectie en landelijke evaluaties en ontwikkelingen.

2.6 Samenhang met andere documenten

Op basis van gesprekken, evaluaties, analyses en onderzoeken zoals beschreven in het kwaliteitskader concretiseren we onze activiteiten jaarlijks in een jaarplan (activiteitenplan) met een (meerjaren)begroting. Dit doen we altijd in overleg met de professionals en partners in onze regio. In het jaarplan worden de ambities en doelstellingen uit dit OP vertaald naar concrete activiteiten. Zowel het jaarplan als onderliggende beleidsdocumenten en procedures worden structureel geëvalueerd en bijgesteld als onderdeel van onze kwaliteitscyclus. Verantwoording vindt plaats in de kwartaalrapportages, het jaarverslag en in dialoog met elkaar en onze partners. De kwaliteitscyclus van het swv en de scholen zijn verbonden processen.

2.7 Maatschappelijke ontwikkelingen

Dat wat er in het swv gebeurt, staat niet op zichzelf. Het beleid van het swv wordt beïnvloed door maatschappelijke ontwikkelingen. Hieronder schetsen wij een aantal belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen die (de komende jaren) mogelijk van invloed kunnen zijn op het beleid van het swv.

Covid-19 pandemie

Vanaf maart 2020 verkeert de wereld in een Covid-19-pandemie. Scholen kregen te maken met twee periodes waarin de scholengebouwen werden gesloten en er overgegaan werd op thuisonderwijs. Inmiddels zijn er diverse onderzoeken gedaan naar de gevolgen van het thuisonderwijs. Uit deze onderzoeken komt steeds meer naar voren dat, met name voor kwetsbare leerlingen, de achterstanden zijn opgelopen en de kansenongelijkheid is toegenomen. Dit zijn met name de leerlingen waarvoor het swv een belangrijke rol vervult. Uit deze onderzoeken blijkt dat het op dit moment moeilijk te voorspellen is wat de coronamaatregelen op de lange termijn betekenen voor leerlingen. Denk daarbij aan hun ontwikkeling, hun schoolloopbaan, hun start op de arbeidsmarkt en hun welzijn.¹

Evaluatie passend onderwijs

In het najaar van 2020 vond de (politieke) evaluatie passend onderwijs plaats. Enerzijds wordt er geconstateerd dat er de afgelopen jaren voortuitgang is geboekt en dat het merendeel van de ouders en leerlingen tevreden zijn over het ondersteuningsaanbod. Swv's hebben een meer divers en flexibel aanbod gerealiseerd. Tegelijkertijd is er ook ontevredenheid. Vooral in situaties waarin het complexer is om de ondersteuning te realiseren en waarbij veelal moet worden samengewerkt tussen onderwijs en zorg. Veel leraren hebben passend onderwijs ervaren als de zoveelste onderwijsverandering, die zorgt voor werkdruk en een gevoel van tekortschieten. Om het nog beter te doen voor leerlingen, leraren en ouders zijn er 25 verbetermaatregelen geformuleerd. Deze verbetermaatregelen moeten:

- de randvoorwaarden voor passend onderwijs beter op orde brengen;
- duidelijker maken wat van iedereen wordt verwacht, vooral van schoolbesturen en swv's;
- meer waarborging inbouwen, om ervoor te zorgen dat alle partijen ook echt doen wat er van hen wordt verwacht.

Bij het opstellen van dit OP is rekening gehouden met deze 25 verbetermaatregelen.²

¹ <https://www.onderwijsinspectie.nl/actueel/nieuws/2021/10/12/gevolgen-van-16-maanden-corona-voor-het-onderwijs>.

² Kamerbrief Evaluatie en Verbeteraanpak Passend Onderwijs, 4 november 2020.

Toename jeugdhulpgebruik (Landelijk)

Een half jaar na de invoering van passend onderwijs werd op 1 januari 2015 de decentralisatie van de jeugdzorg naar de gemeenten een feit. Inmiddels wordt duidelijk dat het jeugdzorggebruik de laatste jaren enorm is toegenomen en dat dit leidt tot steeds oplopende kosten voor de gemeenten. 20 jaar geleden ontving ongeveer 1 op de 27 kinderen en jongeren een vorm van jeugdhulp, nu is dat 1 op de 8. De groei zwakt wel enigszins af, maar het zorggebruik is nog steeds hoog. Dit leidt zeer regelmatig tot wachtlijsten en tekorten bij de gemeenten. Dit is vervolgens weer direct van invloed op het onderwijs, zeker in die gevallen waarin jongeren niet tijdig de juiste ondersteuning krijgen. In een recent essay van het Nederlands Jeugdinstituut³ worden de volgende hoofdfactoren van de groei aangegeven:

Ontwikkelingen in het opgroeien en opvoeden van kinderen.

Psychosociale problematiek lijkt niet toe te nemen, wel het aantal echtscheidingen, prestatiedruk en problematisch socialemediagebruik. Maar er is ook een hoge geluksnorm, gewone obstakels worden benaderd als een probleem, er is veel aandacht voor allerlei risicofactoren en beschermende factoren blijven onderbelicht.

Het nieuwe stelsel.

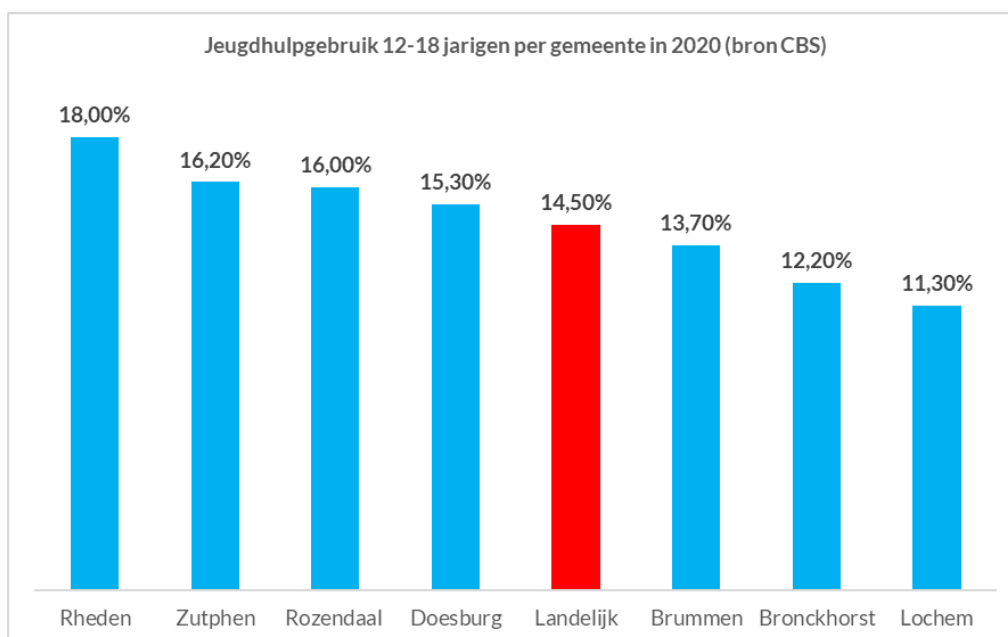
De overheveling van de jeugdzorg naar de gemeenten is een logische stap, maar heeft de zorgaanbieders en de gemeenten opgezadeld met een loodzware taak. De zorgaanbieders moeten meer mensen zorg bieden. Tegelijkertijd krijgen ze te maken met verschillende gemeenten met elk hun procedures en kwaliteitseisen, en met kortingen op tarieven. De gemeenten op hun beurt staan voor de opgave om het zorggebruik te verminderen door een transformatie van het stelsel. Maar ze hebben weinig invloed op de instroom. Daarnaast hebben gemeenten en aanbieders door een forse bezuiniging weinig investeringsruimte.

Hoge verwachtingen van en tegelijkertijd de beperkte stand van ontwikkeling van de preventie en de jeugdzorg.

Professionals lijken veiligheidshalve vaak te kiezen voor de inzet van zorg, terwijl de resultaten van die zorg beperkt zijn. De kennisontwikkeling in de sector is namelijk nog relatief jong. Tegelijk wordt bestaande kennis te weinig gebruikt. Dat stuwt het aantal kinderen en jongeren dat zorg krijgt omhoog.

Met name de laatste twee factoren zijn ook factoren die genoemd worden bij de evaluatie passend onderwijs.

In de grafiek hieronder staat het jeugdhulpgebruik van de 12-18-jarigen per gemeente in 2020 weergegeven. Voor de gemeenten Rheden, Zutphen, Rozendaal en Doesburg gold dat in 2020 ongeveer 1 op de 6 jongeren in de leeftijd van 12-18 jaar gebruik maakten van een vorm van jeugdhulp.

³ Het groeiend jeugdzorggebruik. Duiding en aanpak. Nederlands Jeugdinstituut, 2019.

Negatieve verevening

Bij de verevening bij de aanvang van passend onderwijs ging het om een herverdeling van de financiële middelen voor zware ondersteuning van leerlingen. Van oudsher kregen in bepaalde regio's in Nederland veel kinderen zware ondersteuning en in andere regio's weinig. De financiële middelen werden met de invoering van passend onderwijs herverdeeld, waardoor sommige swv's passend onderwijs geleidelijk – tot 2020 – minder budget ontvingen voor zware ondersteuning en andere swv's meer. Dit swv heeft te maken met een negatieve verevening. Het betekent concreet dat het budget vanaf augustus 2020 jaarlijks € 86,53 per leerling lager is dan bij de aanvang van passend onderwijs in augustus 2014. In het totaal gaat de daling om een bedrag van € 750.000,- per jaar, dat het swv minder te besteden heeft vanaf augustus 2020 ten opzichte van augustus 2014. Naast deze negatieve verevening is sprake van demografische krimp. De afgelopen jaren is er nauwelijks een daling van de deelname aan het vso. Dit in combinatie met demografische krimp betekent een stapeling van effecten, waardoor de financiële randvoorwaarden voor passend onderwijs onder druk staan.

Personeelstekorten

De tekorten aan docenten in het voortgezet onderwijs verschillen sterk per vak. De verwachting is echter wel dat het tekort de komende jaren zal toenemen. Hierdoor komt het onderwijs onder druk te staan en dit zal ook van invloed zijn op de leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.

Kansengelijkheid en inclusief onderwijs

Mede door de Covid-19-pandemie en de evaluatie passend onderwijs is er in toenemende mate aandacht voor kansengelijkheid en inclusief of inclusiever onderwijs. Tijdens de pandemie werden de verschillen in kansen extra duidelijk. De komende jaren investeert de overheid via het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) extra in het onderwijs om de achterstanden te verkleinen.

In de Kamerbrief met de verbeteraanpak passend onderwijs en route naar inclusiever onderwijs (OCW, 4 november 2020) wordt naast de verbetermaatregelen gesproken over een route naar inclusiever onderwijs. OCW heeft bij de evaluatie passend onderwijs met betrokken partijen de volgende missie geformuleerd om te komen tot inclusiever onderwijs:

*We werken in de komende 15 jaar toe naar inclusievere onderwijsvoorzieningen met behoud en doorontwikkeling van het speciaal onderwijs naar specialistische netwerken. Zodat leerlingen met en zonder ondersteuningsbehoefte steeds vaker naar dezelfde school kunnen, (zoveel mogelijk) in de dezelfde klas zitten, samen spelen of elkaar ontmoeten op het schoolplein.*⁴

Eveneens wordt in het meest recente coalitieakkoord (VVD, D66, CDA en ChristenUnie, december 2021) naar deze missie om te komen tot inclusiever onderwijs verwezen:

*“We gaan verder met de verbeteraanpak van passend onderwijs en streven naar inclusief onderwijs waarbij kinderen met en zonder beperking of ziekte samen naar school gaan”.*⁵

De komende periode wordt er landelijk een routekaart naar inclusiever onderwijs uitgewerkt, waarbij er rekening wordt gehouden met een periode van vijftien jaar om toe te werken naar inclusiever onderwijs. Op basis van de landelijke routekaart naar inclusiever onderwijs moeten samenwerkingsverbanden en schoolbesturen in de regio vervolgens komen tot een regionaal plan van aanpak, hoe de scholen binnen het swv komen tot inclusievere voorzieningen en hoe speciale scholen gaan transformeren naar specialistische netwerken.⁶

De komende beleidsperiode zal dit swv gebruiken om de route naar inclusiever onderwijs verder uit te werken en te verkennen en daarnaast om ontwikkelingen in gang te zetten die hierbij kunnen aansluiten.

⁴ OCW: Beleidsnota, Evaluatie en verbeteraanpak passend onderwijs, november 2020.

⁵ Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst', 15 december 2021.

⁶ OCW: Beleidsnota, Evaluatie en verbeteraanpak passend onderwijs, november 2020.

Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst'

Op 15 december 2021 werd het coalitieakkoord met de titel 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' van de VVD, D66, CDA en ChristenUnie gepresenteerd. In de paragraaf Onderwijs en Ontwikkelingen staat een aantal toekomstplannen die ook van invloed zullen zijn op de swv's:

We brengen het gespecialiseerd voortgezet onderwijs zo snel als mogelijk onder bij het voortgezet onderwijs.

Het praktijkonderwijs is een volwaardige onderwijssoort. We werken toe naar rechtstreekse financiering met inachtneming van het lopende onderzoek dat hiernaar wordt uitgevoerd door Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt Nijmegen.

We halen het beste in elke leerling naar boven. Of je nu een leerachterstand hebt of juist een excellente leerling bent. We kiezen voor een structurele versterking van scholen met veel leerachterstanden. Gelijke kansen vragen een ongelijke aanpak, zodat elk kind de beste kans krijgt.

We verbeteren de overgang van basis- naar voortgezet onderwijs. We stimuleren brede en verlengde brugklassen met oog voor de talenten van elke leerling. We bevorderen doorstroom en differentiatie om leerlingen maximale kansen te geven in het voortgezet onderwijs. We geven ruimte voor een maatwerkdiploma.

We gaan verder met de verbeteraanpak van passend onderwijs en streven naar inclusief onderwijs waarbij kinderen met en zonder een beperking of ziekte samen naar school gaan.

We brengen het aantal onnodige thuiszitters terug naar 0 door elk kind een vorm van onderwijs te geven, onder meer door het vormgeven van een Digitale School.⁷

Al met al komen er de komende jaren veel maatschappelijke ontwikkelingen af op het swv en de scholen.

Ontwikkelingen waar het swv in meer of mindere mate invloed op uit kan oefenen. Dit zal de komende jaren vragen om flexibiliteit, wendbaarheid en solidariteit. We zullen daarom jaarlijks bij het opstellen van het jaarplan kijken in hoeverre de doelstellingen uit het OP nog aansluiten of bijgesteld dienen te worden.

⁷ Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst', 15 december 2021.

3 Leeswijzer

Op basis van de gesprekken die de afgelopen periode binnen het swv hebben plaatsgevonden en de eerder opgestelde notitie van de taskforce 'Verantwoordelijk en Verbonden' hebben de gezamenlijke schoolbesturen en hun scholen zeven ambities geformuleerd die moeten bijdragen aan de realisatie van de missie van het swv:

Samen werken aan optimale ontwikkeling voor alle jongeren in het voortgezet (speciaal) onderwijs.

De komende periode werken we samen aan het realiseren van de volgende zeven ambities (een verder uitwerking staat in [hoofdstuk 4](#)).⁸

- 1 Samen werken aan gelijke kansen voor alle jongeren in het voortgezet (speciaal) onderwijs.
- 2 Betrekken van ouders en leerlingen.
- 3 Samen werken aan een duurzaam netwerk.
- 4 De basis op orde.
- 5 Van denken in deelnamepercentages naar kansen voor leerlingen.
- 6 Onderzoeken en ontwikkelen van een route naar inclusiever onderwijs.
- 7 Interprofessioneel samenwerken met gemeenten, zorg- en welzijnspartners.

Voor de uitvoering van onze ambities en de beweging naar een nieuw evenwicht zijn in dit OP afspraken, doelstellingen en resultaten beschreven in acht programmalijnen. Deze acht programmalijnen zijn de leidraad voor de komende vier jaar:

- 1 Samen werken aan een duurzaam en dekkend netwerk.
- 2 Basisondersteuning en zorgplicht.
- 3 Extra ondersteuning.
- 4 Specialistische ondersteuning.
- 5 Samenwerking met gemeenten.
- 6 Betrekken van ouders en ketenpartners.
- 7 Bestuur, beheer en kwaliteit.
- 8 Financiën.

Per programmalijn geven we aan wat we willen realiseren, welke doelen en resultaten het swv de komende vier jaar wil bereiken (lees: langetermijndoelen). Jaarlijks werken we in ons jaarplan de activiteiten uit om bij te dragen aan de doelstellingen voor de korte termijn. In de kwartaalrapportages en jaarverslagen beschrijven we de stand van zaken met betrekking tot de voortgang van de doelstellingen en resultaten. Deze rapportages worden besproken in het bestuur, het schoolleidersoverleg en de ondersteuningsplanraad.

⁸ Let op: ondanks de nummering van de ambities is de ene ambitie niet belangrijker dan de andere.

Netwerk en bureau van het swv

Bij de programmalijnen wordt steeds aangegeven waar het swv als netwerk van schoolbesturen en hun scholen (het netwerk) verantwoordelijk voor is en waarvoor het bureau van het swv (het bureau).

 <p>Samenwerkingsverband als netwerk</p>	 <p>Samenwerkingsverband als bureau</p>
<p>Op bestuurlijk niveau is het swv in de eerste plaats een netwerkorganisatie, waarbinnen deelnemende besturen en hun scholen afspraken maken over inzet van middelen, de inrichting van een dekkend netwerk en onderlinge verantwoordelijkheden en verplichtingen. Elke deelnemer aan het netwerk is erbij gebaat dat iedereen zich aan de collectief gemaakte afspraken houdt. Als binnen een deel van het netwerk bijvoorbeeld een relatief groot beroep wordt gedaan op het voortgezet speciaal onderwijs, heeft dat gevolgen voor de verdeling van middelen en expertise in het hele netwerk. Deelnemers zijn in die zin op elkaar aangewezen en dienen zich te verantwoorden ten opzichte van elkaar.</p> <p>De directeur is op dit niveau van het netwerk vooral een regisseur en netwerker, die oog heeft voor allerlei posities en belangen en die zo goed mogelijk tot een geheel (consensus) smeedt.</p>	<p>Op uitvoeringsniveau is het swv vooral een uitvoerend bureau, dat uitvoering geeft aan de gemaakte afspraken uit het OP. Docenten, zorgcoördinatoren en directies denken doorgaans aan het swv als de organisatie (het bureau) waar je terecht kunt voor een toelaatbaarheidsverklaring (vanaf nu TLV), expertise en/of ondersteuning.</p> <p>In de wet zijn de minimale taken beschreven die moeten worden uitgevoerd door het bureau van het swv, zoals de toekenning van de TLV en de middelenverdeling, maar ook de uitvoering van het kwaliteitsbeleid.</p> <p>De kwaliteit van het bureau is relevant voor de kwaliteit die het swv levert. Het gaat dan bijvoorbeeld om de zorgvuldigheid en snelheid waarmee TLV's worden afgegeven en andere taken die door het bureau worden uitgevoerd.</p> <p>De directeur is op dit niveau vooral de manager van de werkafspraken en processen en van de medewerkers die hieraan uitvoering geven.</p>

Daar waar we in dit document spreken over ouders kunt u ook ouders/verzorgers lezen. Wanneer we in dit document spreken over alle scholen, bedoelen we zowel de scholen voor regulier (inclusief PrO) als de scholen voor vso.

4 Waar staan we nu en waar willen we naar toe?

4.1 Terugblik

Het SWV regio Zutphen is een klein swv dat een historie heeft van intensieve samenwerking op inhoud voor de leerlingen. Al voor de komst van passend onderwijs en de decentralisatie jeugdzorg naar gemeenten werd er heel intensief samengewerkt tussen onderwijs en jeugdhulp in het Onderwijs Zorgcentrum (OZC). In het OZC wordt vanuit onderwijs en jeugdhulp ondersteuning geboden aan leerlingen die uitvallen op de scholen, maar er wordt ook ondersteuning geboden door gezinsgeneralisten in de scholen.

Tijdens de vorige beleidsperiode werd al vrij snel duidelijk dat door de terugloop in middelen in combinatie met krimp het een hele opgave werd om de huidige ondersteuningsstructuur in stand te houden. Dit heeft er in 2020 toe geleid dat er door een taskforce een nieuwe visie is opgesteld in de notitie “Verantwoordelijk en Verbonden”. In het kort komt het erop neer, dat er meer verantwoordelijkheid voor de ondersteuning komt te liggen bij en tussen de scholen. Dit betekent dat de rol van het swv en het OZC de komende jaren zal gaan veranderen. Daar waar er eerst veel voorzieningen waren op het niveau van het swv, zal het swv de komende jaren veel meer moeten gaan functioneren als een netwerk van ‘*snelwegen*’ tussen de scholen waar expertise wordt gedeeld en leerlingen daar waar mogelijk worden uitgewisseld. Om dit te kunnen bereiken zal het kwaliteitsbeleid en de governance van het swv ook op orde moeten worden gebracht, zodat het voor iedereen duidelijk is waar de verantwoordelijkheden liggen en er door het bestuur kan worden gestuurd op de uitvoering van de ambities en het bijbehorende beleid.

4.2 Onze ambities voor de periode 2022-2026

De komende vier jaar - van 1 augustus 2022 tot en met augustus 2026 - werken we aan onderstaande ambities:

Samen werken aan gelijke kansen voor alle jongeren in het voortgezet (speciaal) onderwijs

In ons swv is er aandacht voor elke jongere, ze worden gezien en gehoord. De scholen binnen ons swv gaan uit van talenten en mogelijkheden en bieden in gezamenlijkheid passend onderwijs voor elke jongere.

Betrekken van ouders en leerlingen

Ouders en leerlingen worden gezien en gehoord op de scholen binnen ons swv. Leerlingen en ouders praten mee over het ontwikkelingsperspectief en we richten een ouder- en jeugd informatiepunt in (zie hoofdstuk 11).

Samen werken aan een duurzaam netwerk

Het swv is een netwerk van onderwijsorganisaties die met elkaar verbonden zijn door snelwegen waarop uitwisseling plaatsvindt van kennis, leerroutes, kinderen, docenten en begeleiders, om een jongere zo gelukkig mogelijk een passende schoolloopbaan te laten doorlopen. Iedere partner draagt bij aan een sterk regionaal netwerk. Samen leren we van en met elkaar, zodat we gelijke kansen kunnen bieden aan iedere jongere. We versterken professionals in de scholen.

De basis op orde

De afgelopen jaren zijn er veel goede praktijken ontwikkeld binnen het swv, op de scholen. We bouwen deze praktijken verder uit en verbeteren waar we nog niet tevreden over zijn. De basisondersteuning wordt verder doorontwikkeld en het kwaliteitsbeleid en monitoring worden verder geprofessionaliseerd. De governancestructuur wordt opnieuw ingericht waardoor we in een professionele cultuur en dialoog ieder vanuit zijn eigen rol met elkaar samenwerken.

Van denken in deelnamepercentages naar kansen voor leerlingen

Door specifiek te kijken naar uitstroomprofielen van leerlingen in het vso, willen we bereiken dat er meer jongeren gebruik kunnen maken van het regulier onderwijs. We werken aan vormen van integratie tussen regulier en speciaal onderwijs.

Onderzoeken en ontwikkelen van een route naar inclusiever onderwijs

De komende beleidsperiode van dit OP gebruiken we binnen het swv om in navolging van de landelijke ontwikkelingen in onze regio de route naar inclusiever onderwijs te onderzoeken en ontwikkelen.

Interprofessioneel samenwerken met gemeenten, zorg- en welzijnspartners

Het is belangrijk om vanuit verschillende domeinen (onderwijs en jeugdhulp) samen te werken om te voorkomen dat professionals verschillende sporen bewandelen. Professionals kunnen door kennis te delen hun aanbod voor jeugdigen versterken en werken aan schoolaanwezigheid.

5 Missie, visie & bedoelingen

Het swv is een netwerk van sterke samenwerkende scholen die elkaar helpen om ondersteuning aan leerlingen te bieden. Dat betekent dat scholen (en schoolbesturen en de scholen) hun kennis, ondersteuningsmogelijkheden en medewerkers delen, dat het de ondersteuning van leerlingen ten goede komt. Dit netwerk zoekt samenwerking met de gemeenten en organisaties voor jeugdhulp.

Alle schoolbesturen en hun scholen binnen het netwerk van het swv zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een dekkend aanbod voor alle leerlingen in de regio. We proberen zoveel mogelijk leerlingen binnen het reguliere onderwijs op te vangen. Mocht het op de eigen school niet lukken, dan gaan we in gesprek met een andere regulier vo-school in de buurt. Mocht dat ook niet lukken, dan maken we gebruik van het vso. Het bureau van het swv heeft zicht op de mogelijkheden die er zijn op de verschillende scholen. Hierdoor kunnen zij, indien gewenst, als 'makelaar' scholen adviseren over de beste plaats voor een leerling. Het swv laat zich leiden door haar missie, visie en bedoelingen.

5.1 Missie

De missie van ons swv is:

Samen werken aan optimale ontwikkeling voor alle jongeren in het voortgezet (speciaal) onderwijs.

5.2 Visie

In onze visie krijgt deze missie handen en voeten en geven we de richting aan voor de komende periode.

In ons swv is er aandacht voor elke jongere, ze worden gezien en gehoord. De scholen binnen ons swv gaan uit van talenten en mogelijkheden en bieden in gezamenlijkheid passend onderwijs in een positief pedagogisch klimaat voor elke jongere. We zorgen er in gezamenlijkheid voor dat elke jongere een ononderbroken ontwikkelingsproces kan doormaken. Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, bieden we binnen ons swv een passende onderwijsplek en dragen zorg voor een dekkend onderwijsaanbod.

We ondersteunen jongeren (en hun ouders) en dragen daarmee bij aan onderwijs waaraan iedereen actief deelneemt. We werken aan onderwijs dat bijdraagt aan de optimale ontwikkeling van alle jongeren.

Door in ons netwerk samen te werken en snelwegen van expertise aan te leggen, zorgen we voor vloeiende doorgaande lijnen. Niet alleen vanuit het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs, tussen de scholen onderling, maar ook naar het vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt. Samen met gemeenten en jeugdhulp werken we aan de optimale ondersteuning van jongeren en hun ouders.

5.3 Onze bedoelingen

Met de gezamenlijke schoolbesturen (en hun scholen) in ons swv hebben we bedoelingen geformuleerd. Deze geven richting aan wat we doen en hoe we samenwerken. Onze bedoelingen helpen bij het realiseren van onze missie:

- organiseren van passend onderwijs voor elke leerling. Alle leerlingen worden voorzien in hun onderwijsbehoefte met het oog op zelfstandig functioneren;
- de ontwikkeling en het welzijn van alle leerlingen staat centraal. We werken aan een veilig en goed pedagogisch klimaat;
- het swv is een netwerk van onderwijsorganisaties die met elkaar verbonden zijn door snelwegen waarop uitwisseling plaatsvindt van kennis, leerroutes, kinderen, docenten en begeleiders, om een kind zo gelukkig mogelijk een passende schoolloopbaan te laten doorlopen;
- we werken samen op basis van solidariteit;
- we onderzoeken en ontwikkelen een route naar inclusiever onderwijs;
- het inzetten van bestaande middelen, kennis en mogelijkheden, voor leerlingen en personeel;

- organiseren van verbinding en samenwerking (tussen collega's, leerlingen en scholen) en expertise-uitwisseling, leveren van maatwerk;
- het swv werkt samen met gemeenten, welzijns- en jeugdhulporganisaties;
- we leveren kwaliteit. Binnen ons swv hebben we de kwaliteit in beeld en sturen hier op. Kwaliteit van de interventies in ons swv zijn niet alleen meetbaar, maar ook merkbaar. We zoeken altijd de balans tussen meetbaar en merkbaar.

5.4 Visie op inclusiever onderwijs

Inclusiever onderwijs⁹

Inclusief onderwijs kan worden omschreven als een vorm waarbij leerlingen samen onderwijs volgen, in vol- of deeltijd. Ieder met zijn of haar eigen talenten, interesses, mogelijkheden en ondersteuningsbehoeften. Inclusief onderwijs betreft alle leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs (4 t/m 20 jaar), maar in het bijzonder leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Het gaat dan om die leerlingen die door een lichamelijke of verstandelijke beperking en/of psychische klachten veel obstakels in hun schoolloopbaan tegenkomen.

Inclusief onderwijs is geen doel op zich, maar een middel om tot een inclusieve samenleving te komen. Inclusie zorgt voor een gelijkwaardige participatie in sociale voorzieningen - arbeid, wonen, verkeer, cultuur, zorg en onderwijs - van alle inwoners, inclusief mensen met een (lichamelijke en/of verstandelijke) beperking. Hierin is ook, maar niet alleen, een (belangrijke) rol voor het onderwijs weggelegd. Inclusief onderwijs betekent een brede onderwijshervorming, die zich richt op het accepteren dat leerlingen van nature van elkaar verschillen en dat ieder individu op een eigen en unieke wijze aan de samenleving bijdraagt.

Continuüm van vormen

We moeten oppassen dat het gesprek over inclusief onderwijs niet wordt versmald tot een tegenstelling met aan de ene kant het regulier onderwijs en aan de andere kant het speciaal onderwijs. Zo zwart-wit is het immers niet.

Het schema hiernaast kan gezien worden als een continuüm naar inclusiever onderwijs. Ook in ons swv zijn er al ontwikkelingen die binnen dit continuüm te plaatsen zijn.

Wat verstaat SWV regio Zutphen onder inclusiever onderwijs

Het begrip 'meer inclusie' is voor ons op dit moment nog ruim en op velerlei manieren uitlegbaar. Het vraagt om een praktische vertaling naar de praktijk, zodat we beter kunnen definiëren wat het moet opleveren en hoe we dat kunnen toetsen. Dit kost tijd. De komende beleidsperiode onderzoeken we wat 'meer inclusie' inhoudt en wat er concreet voor nodig is. We spreken ook uit waar de mogelijke grenzen liggen. Gezamenlijk met gemeenten en overige ketenpartners gaan we het begrip 'inclusiever onderwijs' binnen een inclusieve samenleving meer inhoud geven, zodat we weten wat dit binnen onze context betekent.

Binnen het swv zien we de route naar inclusiever onderwijs als een onderwijspraktijk in ontwikkeling. Binnen de ruimte en de grenzen van het huidige systeem van (passend) onderwijs dragen we bij aan de optimale ontwikkeling voor alle jongeren. Waarin we proberen de barrières op te ruimen die leerlingen belemmeren bij het leren, het zich ontwikkelen en het mee kunnen doen met leeftijdgenoten. We doen dat door diversiteit en variëteit te realiseren in ons aanbod van ondersteuningsvormen. Hiermee willen we langdurige onderbrekingen en veelvuldige overstappen in de schoolcarrière zoveel mogelijk voorkomen. Het is hierbij van groot belang dit in samenwerking met gemeenten en jeugdhulp te doen.

⁹ Tekst gebaseerd op *special inclusief onderwijs* van Sardes, 2020

Meer inclusie is voor ons geen doel op zich. We zien het als een middel om jongeren in alle situaties te laten leren en ontwikkelen, zodat zij uiteindelijk naar vermogen, op eigen kracht of met extra ondersteuning in onze samenleving kunnen participeren. Bij inclusie gaat het niet alleen om grote organisatorische innovaties. Het begint bij een grondhouding die inclusie uitstraalt. Het vraagt om in gesprek gaan met leerlingen, ouders en professionals en van hen horen wat er nodig is. Het is een complex proces dat vraagt om professionals die, bij complexe ondersteuningsvragen, om kunnen gaan met vele dilemma's. We beseffen dat dit nog veel tijd en aandacht vraagt. In de komende 15 jaar wordt duidelijker hoe inclusief onderwijs in Nederland vorm en inhoud krijgt. Als we op de lange termijn streven naar meer inclusie en meer gelijke kansen, dan heeft dat ook in de komende periode consequenties voor onze manier van werken. We wagen ons daarom alvast aan de volgende uitgangspunten voor de komende planperiode als startpunt voor dit proces:

- 1 Kwalitatief goed onderwijs met een sterke basisondersteuning op alle scholen in de regio vormt het vertrekpunt.
- 2 We willen leerlingen zoveel mogelijk thuisnabij laten leren en ontwikkelen. Als leerlingen extra of gespecialiseerde ondersteuning nodig hebben, organiseren we dat zoveel mogelijk geïntegreerd binnen hun eigen reguliere leeromgeving. We luisteren daarbij ook naar de wensen en ideeën van leerlingen en ouders.
- 3 We realiseren intensieve samenwerking tussen regulier en speciaal voortgezet onderwijs om bovenstaande mogelijk te maken.
- 4 Voor een specifieke groep leerlingen biedt het vso extra, intensieve en specialistische ondersteuning. We zoeken naar mogelijkheden voor deze groep leerlingen om gedurende hun schoolloopbaan weer (deeltijds) in te laten stromen in het regulier onderwijs. We luisteren daarbij ook naar de wensen en ideeën van leerlingen en ouders.
- 5 We werken intensief samen met jeugdhulp/gemeenten. Met hen stellen we een ontwikkelagenda op: inclusiever onderwijs binnen een inclusievere samenleving.
- 6 We nemen de periode 2022-2026 de tijd om met elkaar in gesprek te gaan over het begrip 'meer inclusie' om zo de inhoud van dit begrip te concretiseren.

6 Samen werken aan een duurzaam, sterk en dekkend netwerk

Sinds de start van passend onderwijs van het swv was de inrichting van het swv gebaseerd op drie niveaus van ondersteuning: 1) als basis doen de scholen zelf het nodige aan ondersteuning, 2) er zijn gezamenlijke voorzieningen ingericht voor leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben en 3) een deel van de leerlingen heeft baat bij een lesplaats in het vso. De gezamenlijke voorzieningen en de verdeling van de middelen waren grotendeels gebaseerd op het idee dat reguliere scholen 'diensten' afnemen van het swv, vooral in de vorm van voorzieningen van het OZC en scholing. Met daarnaast de uitvoering van de wettelijke taken rondom de afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen, thuiszitters en doorgaande lijnen door het bureau van het swv.

Tijdens de evaluaties en het onderzoek van de taskforce is gebleken dat de huidige inrichting niet gewenst is om de komende jaren passend en inclusiever onderwijs duurzaam en betaalbaar vorm te geven in de regio van het swv. Daarom wordt er de komende jaren gekozen om een andere inrichting te geven aan het swv. Daarbij wordt uitgegaan van het volgende principe:

Het swv is een netwerk van scholen die elkaar helpen om ondersteuning aan leerlingen te bieden. Dat betekent dat scholen (en schoolbesturen en onderwijsvoorzieningen) hun kennis, ondersteuningsmogelijkheden en medewerkers delen zodat het de ondersteuning van leerlingen ten goede komt. Dit netwerk heeft samenwerking met gemeenten en organisaties voor jeugdhulp.

Om de huidige inrichting van het swv om te vormen naar het nieuwe principe zijn twee bewegingen nodig:

- 1 het ontwikkelen van de uitwisseling van leerlingen en expertise op en tussen de (speciale) scholen;
- 2 het verder uitbouwen van ondersteuningsmogelijkheden op en tussen de (speciale) scholen van het swv.

Parallel aan deze twee processen zullen gezamenlijke voorzieningen op een verantwoorde manier (verder) worden afgebouwd.

Om de ambities waar te maken, is het belangrijk dat er gebouwd wordt aan een professioneel sterk en duurzaam dekkend netwerk tussen de scholen. Het swv fungeert hierbij als een netwerk van onderwijsorganisaties die met elkaar verbonden zijn door snelwegen waarop uitwisseling plaatsvindt van kennis, leerroutes, kinderen, docenten en begeleiders, om een kind zo gelukkig mogelijk een passende schoolloopbaan te laten lopen.

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe we de komende jaren verder bouwen aan de professionalisering van ons netwerk. Dit zal de directeur vanuit een verbindende rol vorm moeten geven. Hieronder beschrijven hoe we verder gaan bouwen aan een sterk netwerk van snelwegen.

6.1 Het aanleggen van snelwegen voor de uitwisseling van expertise en leerlingen

De (speciale) scholen beschrijven welke expertise zij bezitten. Deze expertise (samen met de expertise vanuit jeugdhulp) verzamelen we digitaal op een centraal punt in het swv. Via deze informatie kunnen scholen elkaar benaderen wanneer ze op zoek zijn naar bepaalde expertise. Schoolbesturen zorgen ervoor dat professionals gefaciliteerd worden om ook daadwerkelijk hun expertise te kunnen inzetten voor een andere school.

We gaan 'stagemogelijkheden' ontwikkelen waarbij docenten uit regulier en speciaal onderwijs bij elkaar mee kunnen lopen.

Op casusniveau gaat het vso intensiever en eerder meekijken naar de mogelijkheden binnen het reguliere vo, eventueel met de inzet van expertise vanuit het vso.

Op het niveau van het swv is een makelaar beschikbaar die scholen kan ondersteunen bij het zoeken naar een passende onderwijsplek en de verbinding legt met jeugdhulp. Hierbij kijken we altijd eerst wat een andere school in de omgeving tijdelijk kan bieden. Scholen maken onderling afspraken over de overdracht van bekostiging. De makelaar wordt eerst aangesteld voor een periode van 2 jaar. Na 2 jaar wordt geëvalueerd of de snelwegen zo goed zijn ontwikkeld, dat een makelaar eventueel niet meer nodig is.

Om meer leerlingen in de thuisomgeving naar school te laten gaan, gaan we de wettelijke mogelijkheden van symbiose beter benutten. Symbioseonderwijs houdt in dat de leerling is ingeschreven bij een reguliere school en voor een bepaalde tijd of deeltijdonderwijs volgt in het vso en omgekeerd.

6.2 Netwerksamenwerking organiseren

Goede relaties en duidelijke afspraken zijn belangrijke randvoorwaarden voor een sterk netwerk. Daarom faciliteren we als swv structurele ontmoetingen en overleggen op alle niveaus waaronder: zorgcoördinatoren, verzuimcoördinatoren, gedragswetenschappers, directeuren en bestuurders.

Het doel van deze ontmoetingen is om relevante ontwikkelingen, kansen en risico's tijdig te bespreken en om van en met elkaar te leren hoe hiermee om te gaan. Tijdens deze ontmoetingen voeren we een scherpe professionele dialoog op basis van relevante data en signalen. We verantwoorden naar elkaar en durven elkaar aan te spreken. Deze ontmoetingen worden structureel ingepland, waarbij altijd wordt stilgestaan bij de efficiëntie en effectiviteit van het samenkomen. Vanuit deze gesprekken worden, waar nodig, adviezen gegeven aan professionals uit de praktijk en aan de directeur van het swv. Dit proces leidt tot weloverwogen en afgestemde keuzes op alle niveaus die daadwerkelijk een (positieve) impact hebben in de praktijk.

6.3 Gezamenlijke ontwikkelactiviteiten organiseren

We faciliteren planmatig gezamenlijke ontwikkelactiviteiten, waaronder trainingen, lerende netwerken, professionele leergemeenschappen, begeleide zelfevaluaties, praktijkgericht onderzoeken, ontwikkel- en netwerkgroepen.

We werken samen met experts om ontwikkeling te versnellen en de kwaliteit van de uitkomst te verhogen. Daarnaast worden in een deel van de bestuursvergaderingen inhoudelijke ontwikkelingen geagendeerd en besproken.

6.4 Door visitaties leren van en met elkaar

De komende beleidsperiode gaan we door met visitaties bij de scholen waarbij de leervragen van de scholen centraal komen staan. Er wordt gewerkt met een vast visitatieteam vanuit de scholen dat werkt volgens een vaste methodiek gefaciliteerd door het swv. De wijze van visiteren blijft continu in ontwikkeling om te waarborgen dat de methodiek goed aansluit op de behoeften vanuit de scholen en het swv.

6.5 Samen verantwoordelijk voor een dekkend aanbod

Alle schoolbesturen en hun scholen binnen het netwerk van het swv zijn verantwoordelijk voor het organiseren van een dekkend aanbod voor alle leerlingen in de regio. Het bureau van het swv heeft zicht op dit dekkende aanbod. Het bureau van het swv monitort continu (op basis van kwantitatieve en kwalitatieve data, signalen en verhalen) of het aanbod nog dekkend is of dat er aanbod ontbreekt voor bepaalde doelgroepen leerlingen. Dit wordt besproken in het bestuur van het swv. De gezamenlijke besturen bepalen in overleg of er eventueel nieuw aanbod moet worden gecreëerd en waar dit het beste kan plaatsvinden. Dit om te voorkomen dat op verschillende plekken losse initiatieven ontstaan.

6.6 Doelstellingen samen werken aan een duurzaam, sterk en dekkend netwerk

Programma 1: samen werken aan een duurzaam, sterk en dekkend netwerk	
Doelstellingen en beoogd resultaat	<p>Expertise is uiterlijk in het najaar van 2022 digitaal in kaart gebracht en beschikbaar voor de scholen.</p> <p>De mogelijkheden voor symbiose worden verder uitgebreid.</p> <p>Er zijn stagemogelijkheden voor docenten tussen vo en vso.</p> <p>Alle scholen hebben in 2026 minimaal een keer deelgenomen aan een visitatie.</p> <p>Er is een visie op symbiose en integratie ontwikkeld en er zijn pilotprojecten gestart.</p>
Verantwoordelijkheden schoolbesturen (netwerk)	<p>Uitwisselingen van expertise en leerlingen.</p> <p>Faciliteren professionals voor het delen van expertise.</p> <p>Deelname aan visitaties en mensen beschikbaar stellen voor visitatieteam.</p> <p>Scholen maken afspraken over bekostiging.</p> <p>Symbiose bevorderen door middel van kleinschalige pilots.</p> <p>Deelname aan ontwikkel- en netwerkactiviteiten.</p> <p>Starten van pilots in het kader van symbiose en integratie.</p> <p>Verantwoording in het netwerk over het dekkend aanbod.</p>
Verantwoordelijkheden bureau swv	<p>Uitvoering van de makelaarsfunctie.</p> <p>Facilitering en onderhouden systeem overzicht expertise.</p> <p>Monitoring dekkend aanbod per kwartaal.</p> <p>Organiseren en faciliteren van visitaties, ontwikkel- en netwerkactiviteiten.</p> <p>Aanjagen en begeleiden van pilots in het kader van symbiose.</p>

7 Basisondersteuning en zorgplicht

De basisondersteuning is het door alle scholen in het swv afgesproken minimale niveau van ondersteuning. De basisondersteuning wordt op elke school binnen het swv geboden. Het betreft onder andere de mogelijkheden die binnen alle scholen aanwezig zijn om jongeren te ondersteunen. Alle samenwerkende reguliere scholen in het swv bieden dezelfde basisondersteuning, per school kan de uitwerking en uitvoering verschillen. In de basisondersteuning heeft het swv 'wat' er van de scholen mag worden verwacht, het 'hoe' beschreven in het wettelijk verplichte schoolondersteuningsprofiel en het toezien op de kwaliteit is een verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van de school. Hierbij speelt het bureau van het swv een ondersteunende en faciliterende rol.

Het niveau van basisondersteuning¹⁰ wat de scholen aan hun leerlingen dienen te bieden, is gebaseerd op de vier schoolprofielen volgens het expertmodel van Sardes: De Netwerkwijkschool, de Begeleidingsschool, de Dialoogschool en de Integratieschool (zie kader op volgende pagina).

De afgelopen jaren gold dat scholen of afdelingen met vmbo-basis en vmbo-kader (voorheen de afdelingen met Leerweg Ondersteunend Onderwijs (LWOO) en scholen voor PrO als minimum ondersteuningsniveau voldeden aan het profiel van de Dialoogschool. Voor de overige vormen van voortgezet onderwijs gold als minimum ondersteuningsniveau de uitwerking van het profiel Begeleidingsschool. Het is passend bij de beweging die we willen maken dat alle scholen die nu nog niet voldoen aan het niveau van de Dialoogschool, de komende vier jaar doorgroeien naar het bieden van dit niveau van ondersteuning.

De basisondersteuning die de scholen bieden bestaat uit de volgende aspecten die aanwezig zijn op iedere school:

- 1 Maatwerk voor leerlingen**
Scholen maken het mogelijk dat leerlingen eigen programma's volgen en eigen leer- en ontwikkeldoelen nastreven.
- 3 Positief pedagogisch coachen**
Scholen investeren in persoonlijke begeleiding van leerlingen op pedagogisch gebied. De leerlingen (en hun ouders) worden gehoord en gezien.
- 4 Interne voorzieningen op schoolniveau**
Scholen richten een ondersteuningsstructuur in waarbij ze minder afhankelijk zijn van externe expertise en voorzieningen. Binnen iedere school is een bevoegde en bekwame medewerker beschikbaar (bij voorkeur een orthopedagoog). Deze is in ieder geval beschikbaar voor het coachen van docenten.
- 5 Ondersteuningsbehoeften zijn in beeld**
Scholen verplichten zich om zorgvuldig in beeld te brengen welke onderwijsbehoeften leerlingen hebben en stellen dat zo op dat het een werkbare basis is voor begeleiding van leerlingen door docenten.
- 6 Samenwerken met jeugdhulp**
Welzijn en jeugdhulp maken deel uit van de interne voorzieningen op schoolniveau. Scholen werken intensief samen met jeugdhulp en medewerkers vanuit gemeenten.
- 7 Anders organiseren**
Het basisprincipe van een leerstofjaarklassensysteem volstaat in beginsel niet om toe te werken naar meer en inclusiever onderwijs. Scholen werken aan alternatieve organisatievormen die passen bij hun eigen visie en die de gezamenlijke missie en visie in hun eigen omgeving realiseren.
- 8 Uitwisseling van leerlingen en expertise in en tussen scholen**
Niet elke docent of school kan hetzelfde. Scholen binnen het swv organiseren zowel intern als met andere scholen samen drempelloze manieren om leerlingen en expertise uit te wisselen waar dat nodig is.
- 9 Alle scholen hebben minimaal een score Voldoende op de standaarden van de inspectie. Waarbij OP2 (zicht op ontwikkelingen en begeleiding) en OP3 (pedagogisch en didactisch handelen passend bij de schoolpopulatie) de belangrijkste indicatoren en het vertrekpunt zijn.**

¹⁰ De landelijke norm voor basisondersteuning, n.a.v. de evaluatie Passend Onderwijs (2020), was bij het schrijven van dit OP nog niet bekend. Het swv heeft daarom vooralsnog een eigen norm voor basisondersteuning vastgelegd.

Een complete uitwerking van de profielen staat op onze [website](#). Om de basisondersteuning vorm te kunnen geven, ontvangen de scholen jaarlijks middelen voor lichte ondersteuning van het swv.

De Netwerkschool

De Netwerkschool gaat ervan uit dat in principe alle leerlingen binnen het standaard aanbod blijven. De docenten zijn niet echt ingesteld op het onderwijzen van zorgleerlingen, anders hadden ze wel voor het speciaal (basis)onderwijs gekozen. De netwerkschool biedt alleen een basisoniveau van speciale onderwijszorg. Voor leerlingen met ingewikkelder onderwijsbehoeften wordt al snel een beroep gedaan op speciale scholen en zorginstellingen. Het resultaat hiervan is dat de school voor maximaal een kwart van alle zorgleerlingen (0-25 procent) adequate speciale onderwijszorg in huis heeft.

De Begeleidingsschool

Deze school wil er in principe zijn voor alle leerlingen in het dorp of de wijk. Daartoe worden de nodige aanpassingen in de pedagogiek en didactiek toegepast. Wanneer de onderwijsbehoeften van zorgleerlingen complexer worden, zijn ze echter beter af op een speciale school, waar meer specialistische hulp kan worden gegeven. Het resultaat is dat deze scholen ongeveer een kwart tot de helft van alle zorgleerlingen (25-50 procent) passende onderwijszorg kunnen bieden.

De Dialoogschool

De Dialoogschool kan vanuit overtuiging vele zorgleerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften (leer-, gedrags- en fysieke behoeften) aan. Er worden voortdurend teaminspanningen geleverd om de speciale onderwijszorg up-to-date te houden. Er is substantiële formatie om docenten met zorgleerlingen bij te staan. Een deel van de docenten is getraind in het omgaan met leerlingen met speciale onderwijsbehoeften. Alleen bij uitzonderlijke onderwijsbehoeften van zorgleerlingen loopt de school tegen haar grenzen aan. Resultaat: de school is in staat om de helft tot driekwart van alle zorgleerlingen (50-75 procent) passende speciale onderwijszorg te bieden.

De Inclusieve school

De Inclusieve school is er in principe voor alle leerlingen. Uitsluitend in hoogst uitzonderlijke gevallen worden leerlingen verwezen. Ieder teamlid gelooft in het concept van de inclusieve school en ziet het als haar/zijn opdracht om alle leerlingen het beste onderwijs en de beste zorg te bieden in de breedste zin van het woord. De school voelt ook een zorgplicht jegens de ouders. De inclusieve school staat bekend om de rijke speciale onderwijszorg die zij samen met andere relevante zorginstellingen biedt. De speciale onderwijszorg is een integraal onderdeel van de schoolorganisatie en is geïnternaliseerd in de pedagogisch-didactische benadering van de teamleden. Het resultaat is dat deze school driekwart tot alle zorgleerlingen (75-100 procent) passende speciale onderwijszorg kan bieden.

Voortgezet speciaal onderwijs

De scholen voor voortgezet speciaal onderwijs kunnen worden aangeduid met een typering als:

doelgroepschool = een speciale school, ingericht voor een specifieke doelgroep

integratieve school = een speciale school, ingericht voor een bredere doelgroep.

7.1 Schoolondersteuningsprofiel

Iedere school heeft een schoolondersteuningsprofiel (vanaf nu SOP). In dit SOP legt de school vast hoe zij de ondersteuning aan leerlingen invult. In dit document staat wat het niveau van de basisondersteuning is, maar ook de extra ondersteuning die de school kan bieden (eventueel met hulp van het swv) staat hierin beschreven. Dit kan per school verschillend zijn. Deze SOP's staan op de website van het swv en in de schoolgids en/of op de website van de school.

Een SOP is maximaal vier jaar geldig. Door het beschrijven van het SOP wordt er een basis gelegd ten aanzien van het planmatig en beredeneerd werken van de scholen op het gebied van onderwijsondersteuning. Uitgangspunt is dat de scholen reflecteren op het eigen handelen ten aanzien van het functioneren van hun leerlingen. Jaarlijks wordt het SOP besproken met de medezeggenschapsraad van de school.

7.2 Zorgplicht

Met de komst van de Wet passend onderwijs is de zorgplicht ingevoerd. Besturen moeten deze zorgplicht vervullen voor alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Als de toelating van een leerling die extra ondersteuning behoeft wordt geweigerd, vindt de weigering niet plaats voordat het bevoegd gezag er - na overleg met de ouders en met inachtneming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de SOP's van de betrokken scholen - zorg voor heeft gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Voorgaande geldt ook voor leerlingen die al op een school zitten. De resultaatverplichting voor de zorgplicht ligt bij het schoolbestuur, het swv kan wel een bemiddelende rol vervullen door bijvoorbeeld (tijdelijk) extra ondersteuning aan te bieden of te ondersteunen bij het zoeken naar een geschikte school.

7.3 Doelstellingen basisondersteuning & zorgplicht

Programma 2 basisondersteuning	
Doelstellingen en beoogd resultaat	<p>Alle scholen voldoen in 2025 aan het profiel van de Dialogschool. Zij hebben hiervoor een driejarenplan uitgewerkt.</p> <p>Scholen scoren een voldoende op standaard OP2 en OP3: zicht op ontwikkeling en begeleiding uit het waarderingskader van de inspectie.</p> <p>Scholen brengen (jaarlijks) hun eigen ondersteuning in kaart. Zij beschrijven dit in hun SOP.</p> <p>Het swv heeft zicht op de kwaliteit van de basisondersteuning van de scholen.</p> <p>In 2026 zijn alle scholen minimaal een keer bezocht voor een visitatie. Er is zicht op de rechtmatige en doelmatige inzet van de middelen basisondersteuning.</p>
Verantwoordelijkheden schoolbesturen (netwerk)	<p>Scholen voldoen aan de basiskwaliteit van de inspectie.</p> <p>Schoolbesturen voldoen aan de wettelijke zorgplicht.</p> <p>Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit en uitvoering van de basisondersteuning.</p> <p>Scholen beschrijven jaarlijks het ondersteuningsaanbod via de actualisatie van het SOP en bespreken dit met de medezeggenschap.</p> <p>Scholen nemen deel aan de visitaties van het swv.</p> <p>Scholen doen aan transparante verantwoording aan elkaar en aan het swv over de kwaliteit van de geboden basisondersteuning.</p> <p>Scholen verantwoorden zich jaarlijks over de inzet van de middelen in het eigen jaarverslag en aan het swv via een vastgesteld format.</p>
Verantwoordelijkheden bureau swv	<p>Het swv heeft zicht op het niveau van basisondersteuning op de scholen.</p> <p>Het swv faciliteert de scholen bij het actualiseren/opstellen van het SOP middels een digitaal systeem.</p> <p>Het swv faciliteert de uitvoering van visitaties.</p> <p>Het swv fungeert als makelaar bij de uitvoering van de zorgplicht (zoeken van een passende school).</p> <p>Het swv stelt een format op voor de verantwoording van de middelen.</p>
Financiën	Programma 994: Lichte ondersteuningsmiddelen (zie bijlage 3)

8 Extra ondersteuning

Veruit de meeste leerlingen hebben voldoende aan kwalitatief goed onderwijs en de basisondersteuning die geboden wordt op de scholen. Voor een deel van de leerlingen is er echter iets extra's nodig op de scholen, dit noemen we extra ondersteuning. Deze extra ondersteuning wordt geboden in en tussen de scholen, waarbij het swv fungeert als een netwerk van onderwijsorganisaties die met elkaar verbonden zijn door snelwegen waarop uitwisseling plaatsvindt van kennis, leerroutes, kinderen, docenten en begeleiders. Ook kunnen de scholen gebruikmaken van de professionals vanuit jeugdhulp en de makelaar van het swv. Soms zijn er jongeren die erbij gebaat zijn om tijdelijk gebruik te maken van een andere plek. Dit organiseren we in de vorm van onderwijs-zorg-arrangementen.

8.1 Inzetten van expertise vanuit Jeugdhulp

Met de gemeenten hebben we afspraken gemaakt over de inzet van jeugdhulp in en rond de school (zie [hoofdstuk 10](#)). Elke school beschikt over een medewerker vanuit jeugdhulp en een vast aanspreekpunt voor de toegangen van de gemeenten. Deze medewerkers ondersteunen jongeren en kunnen de verbinding leggen tussen onderwijs, thuis en vrije tijd.

Binnen de scholen wordt interprofessioneel samengewerkt. Interprofessioneel samenwerken op uitvoerend, bestuurlijk en beleidsniveau vraagt om goede relaties, duidelijke afspraken en kennis en vaardigheden. Vanuit verschillende domeinen (onderwijs, welzijn en jeugdhulp) werken we op basis van wederzijds vertrouwen multidisciplinair samen in en rond de school om te voorkomen dat professionals verschillende sporen bewandelen. Ook voorkomen we dat we zaken van elkaar over doen of dat ouders en jongeren op meerdere plekken steeds hetzelfde verhaal moeten vertellen. De focus ligt op het versterken van het pedagogisch klimaat, normaliseren en de verbinding tussen school, de wijk (vrije tijd) en thuis. Dicht bij de leefwereld van de jongere en zijn/haar ouder(s). De jongeren zijn van 09:00 tot 15:00 uur op school en daarna van 15:00 tot 09:00 uur in de wijk of thuis. Een belangrijk doel voor de komende beleidsperiode is om deze twee leefwerelden (nog) dichter bij elkaar te brengen en tijdig met elkaar signalen te delen en op te pakken.

De komende beleidsperiode onderzoeken we samen met de gemeenten hoe we dit verder kunnen optimaliseren met de inzet van de gezinsgeneralisten, maar bijvoorbeeld ook door de inzet van jongerenwerk en andere expertises binnen de scholen. Daar waar mogelijk werken we toe naar een vorm van integraal arrangeren.¹¹

8.2 Makelaar van het swv

Het swv kan bemiddelen bij (complexe) casussen en dreigende thuiszitters. Het swv heeft een makelaar in dienst die ouders en scholen ondersteunt bij het vinden van een passende onderwijsplek voor een leerling en op afroep als 'mediator' kan ondersteunen bij het gesprek tussen school en ouders. De makelaar benut daarbij de kennis van het netwerk van scholen en andere voorliggende voorzieningen (vanuit jeugdhulp) in de regio. De makelaar ondersteunt zo bij het aanleggen van de snelwegen tussen de scholen. Hij kan vanuit een onpartijdige positie de scholen en ouders adviseren. Samen met de scholen onderzoekt de makelaar wat de best passende (tijdelijke) oplossing is. Hierbij wordt altijd eerst gekeken wat er mogelijk is op een andere school en daarna naar andere voorzieningen. De makelaar is op afroep beschikbaar voor alle scholen en heeft een zeer uitgebreide kennis van de mogelijkheden in de regio, zowel op het gebied van onderwijs als van jeugdhulp. De makelaar wordt eerst aangesteld voor een periode van 2 jaar. Na 2 jaar wordt geëvalueerd of de snelwegen dusdanig goed zijn ontwikkeld, dat een makelaar eventueel niet meer nodig is. Bij complexe casussen is het mogelijk om tijdelijk een onderwijs-zorg-arrangement in te zetten vanuit de middelen van het swv.

8.3 Schakelklassen

De afgelopen jaren konden leerlingen die tijdelijk een andere onderwijsplek nodig hadden, gebruikmaken van de schakelklas van het OZC. In de schakelklas worden leerlingen opgenomen die niet meer kunnen functioneren in het

¹¹ Bij integraal arrangeren worden kennis, inzichten en activiteiten rondom een leerling en zijn/haar gezin/vrije tijd samengebracht vanuit onderwijs en jeugdhulp. Hierdoor wordt de ondersteuning die geboden wordt aan de leerling en het gezin integraal en beter ingezet.

reguliere onderwijs en geen TLV hebben voor het speciaal onderwijs. De leerlingen verblijven altijd gedurende korte tijd (3 maanden) in de schakelklas en worden gedurende deze tijd ondersteund gericht op een terugkeer naar school. Binnen de schakelklassen wordt integraal samengewerkt tussen onderwijs (docenten) en ambulante jeugdhulpverleners (gezinsgeneralisten).

De komende beleidsperiode is het de wens om het aanbod voor de leerlingen die nu nog aangewezen zijn op de schakelklassen anders vorm te geven. Dichterbij en tussen de scholen:

In schooljaar 2021-2022 is het aantal schakelklassen al teruggebracht van twee naar één schakelklas voor 10 leerlingen. In schooljaar 2022-2023 blijft er één schakelklas bestaan met de optie voor eventueel nog een verlenging in schooljaar 2023-2024.

De opdracht die het swv zichzelf stelt is om in het najaar van 2022 de schakelklassen te evalueren en het aanbod te herontwerpen, zodat uiterlijk op 1 maart 2023 kan worden besloten of er in schooljaar 2023-2024 nog een schakelklas nodig is in de huidige vorm. Bij deze evaluatie wordt nadrukkelijk in beeld gebracht wat er nodig is om deze leerlingen op te kunnen vangen in welke vorm en met welke expertise. En hoe deze transitie kan worden gerealiseerd. Hierbij worden ook de mogelijkheden binnen de voorzieningen van de gemeenten meegenomen en gewogen.

De makelaar van het swv zal de komende periode een belangrijke rol vervullen in het vormgeven van de juiste arrangementen tussen de scholen (in samenwerking met jeugdhulp).

Voor plaatsing van een leerling in de schakelklas betalen de scholen € 100,- per week. In de toekomstige situatie worden de middelen overgedragen naar de collega-school. Het swv heeft een budget beschikbaar voor ingewikkelde casussen.

Op onze [website](#) staat beschreven hoe een school een leerling kan aanmelden voor de schakelklas.

8.4 Het OZC als programma van het swv

Het was en is vooruitstrevend om als onderwijs-, zorgpartners en gemeenten een geïntegreerd hulpaanbod te hebben voor een specifieke groep (zorg)leerlingen. De wijze waarop het zorgaanbod vanuit gemeenten wordt gefinancierd, is nog steeds uniek en maakt het mogelijk om direct bij een zorgvraag betrokken te worden door het onderwijs. Dit is niet vanzelfsprekend in Nederland. De wijze waarop het binnen het OZC en het swv is gelukt om met verschillende organisaties vanuit onderwijs en zorg dagelijks de verschillende expertises aan leerlingen en scholen beschikbaar te stellen, is vooruitstrevend en uniek te noemen.

In de afgelopen beleidsperiode is wel gebleken dat het niet altijd voor iedereen even duidelijk was, wie er nu verantwoordelijk was voor bepaalde zaken: het OZC of het swv. De komende beleidsperiode moet dit voor iedereen weer helder zijn. Zonder daarbij het goede van het huidige OZC te verliezen. Dit doen we door het OZC om te vormen naar een programma van het swv. De directeur is verantwoordelijk voor de aansturing en verbinding van de expertise van het OZC. Binnen het OZC zijn een aantal programma's vormgegeven zoals de integrale daghulp, IOG en LEF. Deze programma's worden gefinancierd uit jeugdhulpmiddelen van de gemeenten, maar het gaat over jongeren uit het swv en zij hebben een verbinding met de schakelklas. De directeur overlegt met zorgpartners en gemeenten hoe deze verbinding in stand kan worden gehouden en eventueel nog verder kan worden versterkt. In het najaar van 2022 zal een transitieplan moeten worden gemaakt met gemeenten en zorgpartners over hoe de programma's vanuit jeugdhulp, waaronder de inzet en financiering van de gezinsgeneralisten, in de scholen verbonden blijven met het onderwijs. Waarbij de gedragswetenschappers en makelaar van het swv intensief samenwerken met de medewerkers van de jeugdhulppartners.

8.5 Opstellen ontwikkelingsperspectiefplan

Voor alle leerlingen die naast basisondersteuning ook extra ondersteuning krijgen, maakt de school een ontwikkelingsperspectief (vanaf nu OPP). In dit perspectief beschrijft de school de onderwijsdoelen voor die leerling. Welk niveau wordt nagestreefd? En wat gaat de leerling doen na de opleiding? Ook staat erin welke extra begeleiding de school biedt en wat het beoogde uitstroomperspectief van de leerling is. De school overlegt met de ouder en de leerling over de invulling van het perspectief. Ouders hebben een wettelijk instemmingsrecht op het

handelingsdeel van het OPP. Na het opstellen van een OPP wordt deze door de school vastgelegd in het Register Onderwijsdeelnemers (vanaf nu ROD¹²).

8.6 Hoorrecht leerlingen

Leerlingen en ouders worden door de scholen actief betrokken in de gesprekken en besluitvorming. Voorstellen voor ondersteuning worden, in het OPP, opgesteld in samenspraak met de leerling en ouders. Als er een voorstel voor ondersteuning is, kan de leerling ook meepraten over of het ook echt werkt en blijft werken. Is dat niet het geval, dan zal de ondersteuning daarop worden aangepast. Naast het wettelijk verplichte hoorrecht van leerlingen, hebben ouders ook een actieve rol in de voorstellen voor ondersteuning. Ouders worden betrokken bij het opstellen en het evalueren van de omschreven ondersteuning in het OPP. Zij moeten instemming verlenen op het handelingsdeel van het OPP.

8.7 Hoogbegaafdheid

Het swv heeft in 2019 een subsidie aangevraagd en toegekend gekregen om een onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor hoogbegaafde leerlingen (verder) te ontwikkelen. De afgelopen jaren zijn diverse activiteiten ondernomen om het aanbod voor hoogbegaafde leerlingen verder door te ontwikkelen. De komende jaren is het aan de scholen om dit beleid verder door te zetten en te bestendigen.

8.8 Doelstellingen extra ondersteuning

Programma 3 extra ondersteuning	
Doelstellingen en beoogd resultaat	Inzet en doorontwikkelen van jeugdhulp in de school. In het voorjaar van 2023 zijn er nieuwe financiële afspraken gemaakt met gemeenten over de inzet en inrichting van jeugdhulp in de school. Het swv heeft een makelaar voor complexe casussen en thuiszitters. In maart 2023 is de toekomst van de schakelklassen duidelijk. Voor leerlingen met extra ondersteuning wordt een OPP opgesteld en gemeld in het ROD. Scholen betrekken ouders en leerlingen bij het opstellen van het OPP (lees: hoorrecht).
Verantwoordelijkheden schoolbesturen (netwerk)	Afspraken maken over samenwerking met jeugdhulpverleners in de school. Scholen zijn bereid om leerlingen van elkaar over te nemen, die anders in de schakelklassen zouden belanden. Scholen roepen tijdig de hulp van de makelaar in. Scholen betrekken ouders en leerlingen bij het opstellen van een OPP. Scholen stellen een OPP op bij extra ondersteuning en registreren dit in het ROD. Doorontwikkelen beleid hoogbegaafde leerlingen.
Verantwoordelijkheden bureau swv	Afspraken met gemeenten maken over financiering en inzet jeugdhulp in de school. Het swv stimuleert doorontwikkeling jeugdhulp in de school. In najaar 2022: vormgeving OZC naar expertisepunt van het swv en onderzoek toekomst schakelklassen. Inzet makelaar bij complexe casussen en thuiszitters. Monitoring en rapportage extra ondersteuning.

¹² Voorheen BRON

Financiën	<p>De extra ondersteuning wordt bekostigd uit de volgende programma's (zie bijlage 3):</p> <ul style="list-style-type: none">▪ 995 Gezinsgeneralisten▪ 363 Arrangementen▪ 1015 Hoogbegaafdheid▪ 998 OZC (hierin zit ook de bekostiging van de schakelklas)▪ Voor plaatsing van een leerling in de schakelklas, dragen scholen € 100,- per week bij.
-----------	---

9 Specialistische ondersteuning

Het bieden van een hoge kwaliteit van onderwijs inclusief het bieden van basisondersteuning, het uitwisselen van expertise tussen de scholen en het inzetten van extra ondersteuning vanuit het vso en jeugdhulp zou er op termijn toe moeten leiden dat meer leerlingen kunnen blijven op de reguliere vo-scholen. Echter, gaat het swv ervan uit dat ook in de toekomst een groep leerlingen aangewezen blijft op de specialistische ondersteuning die het vso kan bieden. Naast deze specialistische voorzieningen onderzoeken we de komende jaren of de expertise dichterbij gebracht kan worden binnen de reguliere scholen (integratie).

Wanneer de basisondersteuning en/of extra ondersteuning binnen de reguliere scholen niet toereikend zijn voor de behoeften van de leerlingen, kan deze ondersteuning worden geboden in het PrO of vso. Jongeren die langdurig en structureel specialistische onderwijsondersteuning nodig hebben kunnen (tijdelijk of in symbiose) geplaatst worden op een vso-school. Op deze scholen kan extra specialistische ondersteuning geboden worden en kan het onderwijsprogramma aangepast worden op de individuele behoefte van de leerling. Leerlingen ontvangen onderwijs in het vso binnen drie uitstroomprofielen:

- 1 vervolgonderwijs (diplomagericht)
- 2 arbeid
- 3 dagbesteding

Zo kort mogelijk

Het uitgangspunt van het swv is dat de plaatsing in het vso waar mogelijk tijdelijk van aard is. In samenspraak met ouders wordt bij een plaatsing verkend welke ondersteuning nodig is en of er mogelijkheden zijn tot terugplaatsing in het voortgezet onderwijs.

Leerlingen die onderwijs genieten binnen het uitstroomprofiel vervolgonderwijs hebben -in theorie- de meeste potentie tot terugkeren naar het regulier vo. Deze leerlingen worden onder meer opgeleid om door te kunnen stromen naar het mbo. Als tussenstap richting een vervolgopleiding kan het voor sommige leerlingen passend zijn om met (extra) ondersteuning (in symbiose) onderwijs in het regulier voortgezet onderwijs te volgen. Het identificeren van deze kansen en hierop aansturen biedt mogelijkheden voor een beweging richting inclusiever onderwijs. Om dit te kunnen faciliteren is een goede samenwerking tussen het vso en het vo noodzakelijk. Het vo moet voldoende ondersteuning kunnen bieden, al dan niet met hulp van specialistische ondersteuning van het vso, om deze leerlingen een passende plek in het regulier vo te bieden. Het is ook van belang dat leerlingen tijdig instromen in het vso om op enig moment weer tijdig terug te kunnen keren naar het reguliere vo.

Van sturen op deelnamepercentage naar de ontwikkeling van snelwegen

Binnen ons swv zullen er jongeren blijven die gebaat zijn bij het voortgezet speciaal onderwijs. Echter, werken we er de komende jaren wel aan het regulier en speciaal onderwijs dichterbij elkaar te brengen. Door de ontwikkeling van de snelwegen tussen de scholen voor regulier onderwijs onderling en tussen regulier en speciaal onderwijs. Hiermee hopen wij dat er in de toekomst wellicht minder jongeren verwezen worden naar of minder lang gebruik hoeven te maken van het vso. Het terugdringen van het deelnamepercentage is geen doel op zich, maar een mogelijke uitkomst van de intensievere samenwerking en leren van en met elkaar. Deze beweging vraagt dat we vormen van symbiose, integratie en terugplaatsingen meer mogelijk maken tussen vo en vso en dat we meer gebruik gaan maken van de expertise van het vso binnen het reguliere vo.

Het swv gaat er daarom in de meerjarenbegroting vanuit dat de deelnamepercentages in het vso en PrO vooralsnog gelijk blijven (op basis van het percentage in 2020) en de deelnemende schoolbesturen dit in gezamenlijkheid bekostigen op basis van solidariteit. Het PrO heeft de afgelopen jaren al een flinke daling doorgemaakt. Dit vraagt wel dat, beter dan de afgelopen jaren het geval was, de leerlingstromen tot op schoolniveau in beeld worden gebracht door het bureau van het swv. Op basis van deze data moet een professioneel en scherp gesprek op de verschillende tafels binnen het swv worden gevoerd. Waarbij we met elkaar duiden welke trends we zien en hoe we elkaar als scholen daarbij kunnen ondersteunen. Ook moeten de leerlingstromen vanuit het (speciaal)

basisonderwijs beter in beeld worden gebracht en besproken worden met het primair onderwijs.

Praktijkonderwijs

PrO biedt voortgezet onderwijs aan jongeren die vanwege hun veelal beperkte cognitieve capaciteiten het beste leren in de praktijk. Het praktijkonderwijs heeft als opdracht om deze leerlingen te stimuleren en te ondersteunen hun talenten maximaal te ontwikkelen, door aan te sluiten bij hun mogelijkheden en passies. Met als doel dat zij zo zelfstandig mogelijk functioneren en zoveel als mogelijk meedoen in de samenleving. De leerling is in staat, binnen zijn mogelijkheden, te werken, te leren, te wonen en zijn vrije tijd zinvol te besteden.

Het PrO bereidt haar jongeren rechtstreeks voor op arbeid. Dat kan zijn op een reguliere arbeidsplek, in een beschermde werkplek of in combinatie met een vervolgopleiding bij het mbo. Het onderwijs op het PrO richt zich op de domeinen werken, wonen, vrije tijd en burgerschap. Er is sinds een aantal jaren ook een intensieve samenwerking met de Regionale Onderwijs Centra (vanaf nu ROC) en er bestaat de mogelijkheid om middels een passend, gecombineerd traject een mbo-entree-opleiding te volgen.

Dit swv heeft de taak om een TLV-PrO toe te wijzen volgens vastgestelde, landelijke criteria aangaande cognitieve en didactische vermogens. Voor de komende jaren gaan we ervan uit dat het deelnamepercentage PrO stabiel blijft. Met de invoering van een andere bekostigingssystematiek, naar verwachting in 2025, is de verwachting dat het deelnamepercentage voor ons swv zal dalen. Dit komt omdat we nu ook betalen voor leerlingen uit naburige swv's.

9.1 Toeleiding naar specialistische ondersteuning

Het swv is *wettelijk* verantwoordelijk voor de advisering over de onderwijsbehoeften en de beoordeling of leerlingen toelaatbaar zijn tot het PrO en vso¹³. Daarnaast is er een rol voor de bemiddeling bij complexe casussen, thuiszitters en/of probleemsituaties.

Het swv kan *adviseren* over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven. De gedragswetenschapper van het swv kan met de scholen meedenken en/of aansluiten bij de multidisciplinaire overleggen. De adviesfunctie van het swv zal worden ingevuld met orthopedagogische expertise en eventueel worden aangevuld met andere expertise die op afroep beschikbaar is.

Het swv kan *bemiddelen* in probleemsituaties, bij complexe casussen en thuiszitters. Het swv heeft een makelaar in dienst die ouders en scholen ondersteunt bij het vinden van een passende onderwijsplaats voor een leerling en op afroep als 'mediator' kan ondersteunen bij het gesprek tussen school en ouders. De makelaar benut daarbij de kennis van het netwerk van scholen en kan vanuit een onpartijdige positie de scholen en ouders adviseren. De makelaar is op afroep beschikbaar voor alle scholen. Bij complexe casussen is het mogelijk om tijdelijk een arrangement in te zetten vanuit de middelen van het swv.

Voor de inschrijving op het PrO of vso is een TLV noodzakelijk. Het swv *beoordeelt* of leerlingen toelaatbaar zijn voor het PrO of vso op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven. Voor de aanvraag van een TLV is een efficiënt, transparant proces ingericht met bijbehorende criteria. De beoordeling van de TLV-aanvraag wordt gedaan door de Toewijzingscommissie van het swv. Hierbij worden altijd twee onafhankelijke deskundigen betrokken. De procedure en criteria voor de TLV-aanvraag staan beschreven op onze [website](#).

9.2 Ontwikkelen handelingsgericht integraal arrangeren

De komende beleidsperiode werken we voor casussen waarbij de inzet van onderwijs en jeugdhulp noodzakelijk is toe naar de methodiek van handelingsgericht integraal arrangeren. Bij handelingsgericht arrangeren heeft elk opvoedingsdomein een plaats: onderwijs, gezin en vrije tijd. Alleen vanuit dat principe is het mogelijk om 'één kind, één plan' te realiseren. Het arrangeren is dus integraal en handelingsgericht. Dat wil zeggen: niet alleen uitgaande van leerlingkenmerken, maar ook vanuit de behoeften van de leerling en de behoeften van de docenten en ouders. Bij handelingsgericht arrangeren werken de instellingen die betrokken zijn bij de opvoedingsdomeinen onderwijs,

¹³ Wet op het voortgezet onderwijs (WVO). Artikel 17a, lid 6c en 6d.

gezin en vrije tijd samen om volgens de uitgangspunten van handelingsgericht werken al dan niet gecombineerde onderwijs- en jeugdhulparrangementen toe te kennen. Bij deze vorm van arrangeren werken alle professionals vraaggericht: wat is voor deze leerling – gezien de doelen die we willen bereiken en aansluitend bij diens behoeften – het best passende onderwijsarrangement (OA) of onderwijs-jeugdhulparrangement (OJA)?

9.3 Beleid en terugplaatsing van vso naar vo

Het beleid van het swv is erop gericht om de onderwijsleersituatie centraal te stellen en waar nodig tijdelijk gebruik te maken van het vso. De commissies van begeleiding van de vso-scholen beoordelen of een leerling wellicht een overstap kan maken naar een school voor regulier voortgezet onderwijs. Na overleg met de leerling en ouders nemen zij contact op met een collega vo-school om de overgang voor te bereiden en te begeleiden. Indien gewenst kan de makelaar van het swv kan hierbij begeleiden. Wanneer een TLV afloopt en een leerling is nog aangewezen op het vso, vraagt de vso-school een verlenging van de TLV aan bij het swv.

9.4 Doorzettingsmacht

De doorzettingsmacht binnen het swv is als volgt geregeld: besluitvorming rond plaatsing van een leerling vindt plaats op basis van consensus tussen de scholen. Indien deze niet tot een besluit komen, beslist de directeur van het swv.

9.5 Monitoring

Het swv levert per kwartaal een managementrapportage op met daarin het getalsmatige verloop van aanvragen en TLV's in de afgelopen periode. Daarnaast rapporteert het swv algemene bevindingen ten aanzien van de behandelde aanvragen. Daarbij vindt een analyse van kwantitatieve en kwalitatieve gegevens plaats.

9.6 Doelstellingen specialistische ondersteuning

Programma 4 specialistische ondersteuning	
Doelstellingen en beoogd resultaat	<p>Het swv heeft een dekkend aanbod voor alle leerlingen. Er zijn geen wachtlijsten in het PrO en vso.</p> <p>Het deelnamepercentage PrO is voor de komende jaren vastgesteld op een deelnamepercentage van maximaal 4,5%.</p> <p>Het deelnamepercentage vso is voor de komende jaren vastgesteld op een deelnamepercentage van maximaal 4,24%.</p> <p>Het aantal terugplaatsingen van vso-vo neemt met 10% toe.</p> <p>Voorafgaand aan de TLV-aanvraag onderzoeken scholen of plaatsing op een andere vo-school mogelijk is.</p> <p>We onderzoeken welke leerlingen uit het vso dichterbij of in de reguliere vo-scholen een plek kunnen krijgen.</p> <p>Ontwikkelen en invoeren methodiek handelingsgericht integraal arrangeren.</p> <p>We brengen de expertise van het vso naar het regulier onderwijs en omgekeerd.</p> <p>Alle leerlingestromen zijn actueel in beeld.</p> <p>TLV-aanvragen binnen 6 weken afgehandeld.</p> <p>Scholen zijn tevreden over de aanvraagprocedures van het swv. Ze waarderen dit met gemiddeld een 7,5.</p>
Verantwoordelijkheden schoolbesturen (netwerk)	<p>Het bieden van een (tijdelijke) plek aan leerlingen afkomstig van andere scholen. Waaronder het opnemen van leerlingen in het derde leerjaar.</p> <p>Faciliteren expertise uitwisseling.</p> <p>Tijdig betrekken van leerlingen en ouders bij TLV-aanvraag.</p> <p>Het verzorgen van een complete TLV-aanvraag.</p>

	<p>Deelname aan en mogelijk maken van vormen van integratie. Het voeren van een professionele dialoog over verwijzingspercentages.</p>
<p>Verantwoordelijkheden bureau swv</p>	<p>Effectieve procedure voor de TLV-aanvragen. Verzorgen van het wettelijk verplichte onafhankelijk deskundigenadvies. Zicht op leerlingenstromen en dekkend aanbod, monitoring en rapportage. Onderzoek en ontwikkelen vormen van integratie. Ontwikkelen methodiek handelingsgericht integraal arrangeren. Doorzettingsmacht. Monitoring leerlingenstromen.</p>
<p>Financiën</p>	<p>Plekken in het vso en PrO worden bekostigd in solidariteit. Specialistische ondersteuning betreft de volgend programma's in de begroting(zie bijlage 3):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Afdrachten PrO en vso via DUO ▪ 366 Toewijzingscommissie ▪ 868 Groeibekostiging

10 Samenwerking met gemeenten

Bij de ondersteuning van jongeren is de samenwerking met gemeenten, (jeugd)zorg- en welzijnsaanbieders belangrijk. Gemeenten (en zorgpartners) zijn verantwoordelijk voor de jeugdhulp. De vo-scholen binnen het swv zijn verantwoordelijk voor het bieden van een dekkend onderwijsaanbod voor alle jongeren. Door goede samenwerking kunnen gemeenten en onderwijs vanuit deze verantwoordelijkheden elkaar versterken om zo te werken aan gelijke kansen voor jongeren. SWV regio Zutphen werkt samen met de volgende gemeenten:

- Bronckhorst
- Brummen
- Doesburg
- Lochem
- Rheden
- Rozendaal
- Zutphen

Een dekkend thuisnabij onderwijsaanbod gaat verder dan alleen ondersteuning op onderwijsgebied. Goede samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp is hiervoor noodzakelijk. Het is wenselijk dat gemeenten en het swv gezamenlijk bepalen hoe deze samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp wordt ingericht en hierover in het op overeenstemming gericht overleg (vanaf nu OOGO) om afspraken maken. Denk hierbij aan hoe het onderwijs en de zorg elkaar versterken, bijvoorbeeld door onderwijszorgarrangementen in het onderwijs. Het swv legt dit vast in het OP en de gemeenten in de jeugdbeleidsplannen. Gemeenten en swv's zijn wettelijk verplicht met elkaar OOGO te voeren over het beleidsplan Jeugd van de gemeenten en het OP van het swv.

De afgelopen jaren hebben scholen, gemeenten, zorg- en welzijnsaanbieders allerlei initiatieven - via onder andere het OZC - ontwikkeld om jongeren, hun ouders en de betrokken docenten te ondersteunen. Door een intensieve en integrale samenwerking willen wij (nog) meer jongeren kunnen opvangen in de reguliere scholen voor vo en werken aan een inclusievere samenleving met gelijke kansen voor alle jongeren. In samenwerking met gemeenten stellen we een gezamenlijke ontwikkelagenda 2022-2026 op die geldt voor alle scholen en gemeenten, maar ook ruimte biedt voor individuele maatwerkafspraken.

10.1 Wat willen we bereiken in de samenwerking tussen onderwijs en gemeenten

Werken vanuit een gezamenlijke visie

Met de gemeenten delen wij de visie dat elke jongere de kans moet hebben om zich in een doorgaande schoollijn naar vermogen te kunnen ontwikkelen. We streven naar een inclusievere samenleving waarbij alle jongeren zowel onderwijs als de noodzakelijke zorg krijgen, ongeacht hun achtergrond en/of beperking.

We stellen gezamenlijk een ontwikkelagenda met ambities op voor de komende periode. Een van de ambities is om te onderzoeken wat inclusiever onderwijs binnen een inclusievere samenleving betekent in onze regionale context.

Versterken interprofessionele multidisciplinaire samenwerking op en rond de scholen

Interprofessioneel samenwerken op uitvoerend, beleids- en bestuurlijk niveau vraagt om goede relaties, duidelijke afspraken en kennis en vaardigheden. Vanuit verschillende domeinen (onderwijs, welzijn en jeugdhulp) werken we op basis van wederzijds vertrouwen multidisciplinair samen in en rond de school om te voorkomen dat professionals verschillende sporen bewandelen. Ook voorkomen we dat we zaken van elkaar over doen of dat ouders en jongeren op meerdere plekken steeds hetzelfde verhaal moeten vertellen.

De focus ligt op het versterken van het pedagogisch klimaat, normaliseren en de verbinding tussen school, de wijk (vrije tijd) en thuis. Dicht bij de leefwereld van de jongere en zijn/haar ouder(s). De jongeren zijn van 09:00 tot 15:00 uur op school en daarna van 15:00 tot 09:00 uur in de wijk of thuis. Een belangrijk doel voor de komende beleidsperiode is om deze twee leefwerelden (nog) dicht bij elkaar te brengen en tijdig met elkaar signalen te delen en op te pakken. Professionals kunnen door kennis te delen hun aanbod voor jeugdigen versterken en betere resultaten met hen behalen. Om dit te kunnen bereiken, is het van belang dat er jeugdhulp in en rond de school

beschikbaar is. Over de inzet van jeugdhulp in en rond de school maken we inhoudelijke en financiële afspraken.

Belemmeringen door overlap in wetgeving wegnemen

Soms is er sprake van een 'grijs gebied': is er sprake van een jeugdhulpvraag of een onderwijsvraag? We (h)erkennen dat in voorkomende gevallen dit onderscheid niet te maken is. De vraag wie er verantwoordelijk is voor (de bekostiging van) de ondersteuning van kinderen, werkt soms belemmerend in de samenwerking en bovenal zijn jongeren (en ouders) hier niet bij gebaat. Door dit te (h)erkennen en met elkaar te bespreken, zoeken swv en gemeenten naar passende oplossingen waarvan ouders en jongeren geen hinder mogen ondervinden. Voor casussen die vast (dreigen) te lopen, hebben we een wettelijk verplichte doorbraakaanpak ingericht.

Voorkomen van schooluitval

Het terugdringen van verzuim en het voorkomen van schooluitval (thuiszitters) is een belangrijke doelstelling van het swv en de gemeenten. Gemeenten, het swv en de voortijdig schoolverlaten (VSV) regio's werken samen om te voorkomen dat jongeren onnodig lang thuiszitten en monitoren met elkaar risicjongeren. Dit kan worden voorkomen door zo vroeg mogelijk te signaleren en te interveniëren. Het doel is dat in de regio van het swv:

- geen enkele jongere langer dan vier weken aaneengesloten thuis zit;
- er een monitor is ingericht;
- iedereen werkt volgens de afspraken in het thuiszittersprotocol;
- alle thuiszittende jongeren bekend zijn. Door het swv/scholen in afstemming met leerplicht worden tijdig passende interventies ingezet.

Leerlingenvervoer

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor passend vervoer voor jongeren die daarvoor volgens de verordening in aanmerking komen. Het swv en de gemeenten overleggen vroegtijdig met elkaar wanneer het vervoer niet past binnen de verordeningen, maar wel nodig is voor de jongere. Inclusiever onderwijs zou op termijn kunnen leiden tot minder vervoersbewegingen. Het leerlingenvervoer proberen we de komende jaren onderdeel te maken van het integraal arrangeren¹⁴ samen met gemeenten. Gedurende de periode waarin kinderen gebruikmaken van speciaal onderwijs en leerlingenvervoer, is het goed om aandacht te hebben voor het trainen van kinderen in zelfstandigheid en zelfredzaamheid en dit ook met de ouders te bespreken.

10.2 Wat we (gaan) doen in de samenwerking tussen onderwijs en gemeenten?

Onderzoeken en ontwikkelen visie op inclusiever onderwijs binnen een inclusievere samenleving

We stellen een ontwikkelagenda op waarin we de gezamenlijke ambities op inclusiever onderwijs binnen een inclusievere samenleving formuleren. Deze ambities worden uitgewerkt in een uitvoeringsagenda die ook daadwerkelijk gefaseerd en meerjarig wordt uitgevoerd. Hierbij brengen we een gezamenlijke prioritering aan in de uit te voeren activiteiten.

Versterken interprofessionele samenwerking

- Alle vo-scholen hebben een duidelijke ondersteuningsstructuur. Binnen deze ondersteuningsstructuur van alle scholen is deskundigheid op het gebied van leerontwikkeling, didactiek, gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling aanwezig. Jeugdhulp- en/of welzijnsmedewerkers maken onderdeel uit van de ondersteuningsstructuur van de scholen.
- Betrokken gemeenten leveren een financiële bijdrage (tot augustus 2023 volgens lopen afspraken) aan de (jeugd)hulp in de scholen.
 - ✓ In het schooljaar 2022-2023 wordt onderzocht hoe de inzet van jeugdhulp in de scholen zich verder kan doorontwikkelen en of er (aanvullende) expertise nodig is om de verbinding tussen de leefwereld van de jongere op school en in de wijk/vrije tijd te kunnen maken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de inzet van jongerenwerkers die én zichtbaar zijn in de wijk én zichtbaar zijn in de scholen. Dit doen we door middel van

¹⁴ Integraal kijken naar inzet en gebruik van ondersteuning en financieringskaders. Hulp, onderwijs en ondersteuning kennen diverse wetgevingen. Door integraal te kijken kan de financiering afgestemd worden op wat inhoudelijk nodig is. Professionals op alle niveaus (bestuurlijk, beleidsmatig en in de uitvoering) zorgen ervoor dat de afgestemde inzet gearrangeerd kan worden. Zij realiseren zich dat het maken van afspraken op de verschillende niveaus hiervoor van belang is.

praktijkgericht onderzoek en door kleinschalige pilots in te richten. Voor augustus 2023 zijn er nieuwe financiële afspraken gemaakt tussen gemeenten en swv.

- ✓ Het is belangrijk om op het niveau van leerlingpopulaties/scholen de samenwerking tussen school, zorg- en welzijnsaanbieders en gemeenten te versterken en signalen bij elkaar te brengen. Veel van de huidige samenwerking richt zich nog op de individuele jongere. We kunnen samen preventiever en effectiever werken als we ook kijken naar de hele school en naar wat specifieke klassen nodig hebben. We maken afspraken over wat we van alle scholen en gemeenten verwachten. Het hoe wordt afgestemd op de populaties van de verschillende scholen.
- ✓ Zorg- en welzijnspartijen moeten niet alleen individueel gericht zijn, maar ook op collectief niveau meedenken met de scholen. Van de (grootste) zorgaanbieders mag een school verwachten dat ze ook een partnerrol op zich nemen in die samenwerking.
- ✓ Er wordt uitgewerkt hoe er beter en meer gebruik gemaakt kan worden van de voorzieningen binnen het netwerk van de gemeenten.
- ✓ We maken met elkaar heldere afspraken over de doelstellingen, monitoring en financiering van jeugdhulp in en rondom de school.
- ✓ Alle scholen beschikken over één coördinator en meldpunt voor de gezamenlijke gemeenten die doorzet, afstemt en ook het aanspreekpunt vormt voor de lokale toegangen.
- ✓ We willen de komende jaren toewerken naar een vorm van integraal arrangeren¹⁵ –zo nodig inclusief jeugdhulp en vervoer - door onderwijs-jeugdhulparrangementen - mogelijk te maken.
- ✓ Scholen kunnen in toenemende mate gebruikmaken van voorliggende preventieve voorzieningen door met hen samen te werken. De gemeenten maken afspraken met deze voorzieningen.

Organiseren van ontmoeting ter versterking van de samenwerking

We organiseren ontmoetingsmomenten tussen professionals vanuit onderwijs, jeugdhulp, zorg, welzijn en gemeenten. Dit doen we bijvoorbeeld in de vorm van gezamenlijke trainingen, lerende netwerken en bijeenkomsten. Ontmoeten alleen is niet voldoende; we werken en leren samen om met elkaar iets voor elkaar te krijgen voor de jongeren in onze regio. Op uitvoerend, organisatorisch/beleidsmatig en bestuurlijk niveau. Komen we belemmeringen en kansen tegen, dan bespreken we dit met elkaar, zodat we datgene wat we doen voor onze jongeren en elkaar kunnen verbeteren. In ieder geval drie keer per jaar wordt er een overleg gepland met het swv en de zeven gemeenten om te kijken hoe succesvol onderwijsondersteuning en hulpverlening met elkaar samenwerken. Het swv neemt hierin het initiatief. Inhoudelijk wordt dan gekeken hoe bijvoorbeeld de samenwerking verloopt op thema's als verzuim, scholing en vroeg signalering.

Wegnemen belemmeringen overlap in wetgeving

Door interprofessioneel samen te werken en jeugdhulp in de school in te zetten, proberen we belemmeringen in wet- en regelgeving weg te nemen. Daar waar mogelijk arrangeren we collectief. We onderzoeken of het mogelijk is om een gezamenlijk budget vrij te maken voor knellende casussen.

Voorkomen van schooluitval

De komende jaren werken we als swv en gemeenten op de volgende manieren samen aan het terugdringen van de schooluitval:

- Gemeenten, scholen en swv stimuleren en faciliteren preventieve activiteiten voor het voorkomen van schoolverzuim binnen het vo.
- Bij een vrijstelling 5 onder a¹⁶ wordt altijd advies ingewonnen bij het swv.
- De jeugdartsen, jeugdhulpverleners en leerplichtambtenaren worden door de scholen intensief betrokken bij het voorkomen van schooluitval of bij verzuim. Waar nodig, kan snel contact worden gelegd met het team jeugd van de gemeenten.

¹⁵ Bij integraal arrangeren worden kennis, inzichten en activiteiten rondom een leerling en zijn/haar gezin samengebracht vanuit onderwijs en jeugdhulp. Hierdoor wordt de ondersteuning die geboden wordt aan de leerling en het gezin integraal en beter ingezet.

¹⁶ Vrijstelling voor jongeren die op basis van lichamelijke of psychische gronden niet in staat zijn om tot een school dan wel instelling te worden toegelaten.

- We geven de wettelijk verplichte doorbraakaanpak vorm om te voorkomen dat jongeren thuis komen te zitten doordat er vanuit onderwijs en jeugdhulp niet tijdig een passend aanbod komt. Het voorstel regelt, dat de taak voor swv's om te zorgen voor een dekkend aanbod, explicieter in de wet komt. Ook wordt een verplichting gecreëerd voor swv's en voor gemeenten om een gezamenlijke doorbraakaanpak met casusregie vast te leggen om te komen tot een aanbod bij vastgelopen casuïstiek. Het swv neemt het initiatief om dit samen met gemeenten vorm te gaan geven.

Leerlingenvervoer

Bij de ontwikkeling van het integraal arrangeren nemen we de indicaties voor het leerlingenvervoer nadrukkelijk vroegtijdig mee.

11 Betrekken van ouders en ketenpartners

Voor het creëren van optimale ontwikkelkansen voor alle jongeren, is het belangrijk om samen te werken met anderen. Dit kan het voortgezet onderwijs namelijk niet alleen. We betrekken als swv leerlingen, ouders/verzorgers, primair onderwijs en mbo om samen optimale kansen te creëren voor alle jongeren in onze regio.

11.1 Betrekken van ouders

Scholen en swv zien ouders/verzorgers als de belangrijkste partners voor de ontwikkeling van leerlingen. Als er zorgen zijn rondom een leerling, dan is de school het eerste aanspreekpunt. De scholen in ons swv informeren ouders over bij wie ze terecht kunnen als er zorgen zijn over hun kind(eren). Dit zal meestal de mentor/coach zijn van de leerling. Mentoren en ouders kunnen daarbij gebruikmaken van de mogelijkheden binnen de ondersteuningsstructuur van de scholen en het swv. We doen het samen in het belang van alle kinderen!

11.2 Onafhankelijk ouder- en jeugdsteunpunt

Het is belangrijk dat er voor ouders en leerlingen goede en onafhankelijke informatie beschikbaar is over hun rechten, de plichten van de school en het aanbod in de regio. Hiervoor richt het swv samen met de swv's in de regio een (wettelijk verplicht) ouder- en jeugdsteunpunt in dat:

- samen met ouders en jeugdigen is ingericht;
- vindbaar en toegankelijk is voor ouders en jeugdigen;
- nauw samenwerkt en opgezet is met of in aansluiting op ervaringsdeskundige jeugdigen en ouders en/of ouder- en jeugdinitiatieven in de regio;
- onafhankelijk werkt;
- gevalideerde en objectieve informatie verstrekt over passend onderwijs in de regio en de rechten en plichten van ouders en jeugdigen, scholen en swv;
- ouders en jeugdigen ondersteunt bij hun vragen over alle facetten van passend onderwijs;
- ervaringen van ouders en jeugdigen inbrengt in de beleids- en praktijkontwikkeling van passend onderwijs in de regio.

Scholen en swv informeren leerlingen en ouders actief over dit steunpunt, via de websites van de scholen en het swv. Daar waar mogelijk pakken we de inrichting van het steunpunt op met de swv's voor primair en voortgezet onderwijs en gemeenten in de regio.

Communicatie met ouders over passend onderwijs op schoolniveau is primair de verantwoordelijkheid van scholen:

- Scholen informeren ouders via de schoolgids en nieuwsbrieven.
- Scholen nemen de ondersteuningsroute - inclusief SOP - op in hun schoolgids of op de website.
- De SOP's kunnen ouders helpen bij het maken van een schoolkeuze.

11.3 Privacy

Ouders zijn gelijkwaardige partners; zij hebben inzage in alles wat met hun kind te maken heeft. Scholen vragen hen altijd toestemming voor het delen van informatie met derden. Ook het swv gaat zorgvuldig om met de persoonsgegevens die we van scholen ontvangen bij de aanvraag van een arrangement of TLV. Het privacyreglement van het swv is te vinden op onze website. Het swv voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en heeft de beschikking over een functionaris gegevensbescherming (FG).

11.4 Klachten en geschillen

Scholen en swv doen hun uiterste best om ouders te betrekken en te zoeken naar oplossingen. Mocht er onverhoopt toch iets niet goed gaan, dan heeft het swv een klachten- en bezwaarprocedure ingericht. Als ouders het niet eens zijn met het besluit over toelating of de ondersteuning van hun kind, dan is het eerste aanspreekpunt altijd de school (van aanmelding). Als ouders en school er niet uitkomen, dan zijn er verschillende mogelijkheden voor onafhankelijke bemiddeling, bezwaar en verdere stappen. De mogelijkheden zijn onder andere:

- (kosteloos) gebruikmaken van een onafhankelijke onderwijsconsulent: www.onderwijsconsulenten.nl;

- als ouders het niet eens zijn met een besluit over toelaatbaarheid door SWV regio Zutphen, dan kunnen zij een bezwaar indienen. Het swv is aangesloten bij de landelijke geschillencommissie voor passend onderwijs. De regeling bezwaar toelaatbaarheid swv staat op de [website](#).

11.5 Doorgaande lijn met het primair onderwijs

De overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs is voor alle kinderen een belangrijke stap in hun onderwijscarrière en is een turbulente periode. Voor leerlingen is het niet alleen de overgang van de vertrouwde en pedagogisch voorspelbare omgeving naar een onbekende en prikkelrijke omgeving van het voortgezet onderwijs. Het betekent ook een belangrijke overgang van kind naar puber/adolescent, met alle psychologische en fysieke ontwikkelingen die daarmee gepaard gaan. Voor de meeste kinderen verloopt deze overgang soepel. Echter, voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften, in de leeftijdsgroep 10-14 jaar, is het belangrijk de juiste begeleiding, ondersteuning en randvoorwaarden te organiseren. Met de samenwerkingsverbanden primair onderwijs hebben we hierover afspraken gemaakt.

Voor leerlingen die binnen de basisschool extra ondersteuning krijgen, is een ontwikkelingsperspectief opgesteld. In groep zeven, in de periode van januari tot en met maart, bespreekt het ondersteuningsteam van de basisschool deze leerlingen. Hierbij sluit een vertegenwoordiger van het swv voortgezet onderwijs aan. De teamleden bespreken de onderwijsbehoeften en brengen in kaart welke route zij gaan volgen richting het voortgezet onderwijs. De afspraken worden vastgelegd. Op deze manier is het voor alle betrokken, inclusief de ouders, tijdig duidelijk welk traject wordt ingezet. Leerlingen kunnen begeleiding krijgen om ze voor te bereiden op het voortgezet onderwijs. Alle leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften krijgen een 'warme overdracht'.

11.6 Overstap voortgezet onderwijs naar middelbaar beroepsonderwijs

Het swv heeft vanuit de wet de opdracht aandacht te besteden aan de aansluiting tussen het vo en het mbo en de arbeidsmarkt. Belangrijk aandachtspunt daarbij is de overdracht van jongeren die in het vo extra aandacht of ondersteuning krijgen naar het mbo en voor jongeren voor wie de overgang naar het mbo mogelijk risicovol is. Dit gebeurt via het digitaal doorstroomdossier en een warme overdracht.

De scholen voor PrO hebben gezamenlijke afspraken met het mbo gemaakt, evenals individuele v(s)o-scholen. Het SWV regio Zutphen wil participeren in initiatieven gericht op de aansluiting vo en mbo en de regionale arbeidsmarkt.

11.7 Samenwerking met omliggende swv's

Naast een verdergaande samenwerking met het swv primair onderwijs, hebben wij de afgelopen periode ook de samenwerking met andere swv's in de regio verstevigd. Deze samenwerking richt zich niet alleen op de verbinding tussen onderwijs en zorg, maar ook gedeelde inzet voor voorzieningen. Deze samenwerking gaan we de komende periode verder uitbouwen en versterken.

11.8 Samenwerking jeugdzorgaanbieders

Wij werken al vele jaren intensief samen met de (Jeugd)zorgaanbieders in de betrokken zeven gemeenten. Daarnaast is er samenwerking met wijkteams en lokale gemeentelijke toegangen. De afdeling leerplicht en de gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) zijn belangrijke ontwikkel- en samenwerkingspartners.

11.9 Samenwerking Ferm

Ferm is de organisatie die de Voortijdig School Verlaten (vanaf nu vsv) aanpak in de regio Stedendriehoek uitvoert. Met Ferm werken we samen aan projecten om voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Kijk voor meer informatie op www.ferm-s3h.nl.

11.10 Samenwerking cluster 1 en 2

Voor kinderen met een visuele beperking werken we samen met cluster 1: Bartiméus. Voor meer informatie over mogelijkheden en aanmelding bij cluster 1: www.bartimeus.nl.

Voor kinderen met een auditieve en/of communicatieve beperking (doof, slechthorend en/of ernstige spraaktaalmoelijkheden) werken we samen met cluster 2: Kentalis. Voor meer informatie over mogelijkheden en aanmelding bij cluster 2: www.kentalis.nl.

11.11 Doelstellingen Betrekken van ouders en ketenpartners

Programma 6 Betrekken van ouders en ketenpartners	
Doelstellingen en beoogd resultaat	<p>Het swv heeft eind 2022 een onafhankelijk ouder- en jeugdsteunpunt. Inrichten van een nieuwe website. Het steunpunt is bekend bij ouders. Het swv krijgt geen klachten. We versterken de samenwerking met het swv primair onderwijs.</p>
Verantwoordelijkheden schoolbesturen (netwerk)	<p>Het tijdig betrekken van ouders bij de ondersteuningsroute. Ouders en leerlingen actief informeren over het steunpunt. Afspraken en warme overdracht met po en mbo. Vroegtijdig aansluiten bij leerlingen met ondersteuningsbehoeften in het po.</p>
Verantwoordelijkheden bureau swv	<p>Inrichten oude- en jeugdinformatiepunt. Faciliteren schoolbesturen in de communicatie over passend onderwijs. Evalueren en bijstellen doorgaande lijn met po. Onderhouden samenwerkingsrelaties met de belangrijkste ketenpartners. Het <i>up-to-date</i> houden van website, klachten- en privacy reglement. Aanstellen FG-functionaris.</p>
Financiën	<p>Programma 363 Bestuur, organisatie en administratie. Programma 365 Overgang PO-VO (zie bijlage 3).</p>

12 Bestuur, beheer & kwaliteit

Het swv kent een bestuurlijke en organisatorische inrichting die in omvang past bij de doelen en taken van het swv. Als rechtsvorm is gekozen voor een stichting. Onnodige *overhead* wordt voorkomen. De overleggen binnen het swv zijn planmatig en doelmatig. Het bestuur van het swv kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer. Het swv communiceert helder, transparant in dialoog en besturen leggen rekenschap aan elkaar af. Het swv en de besturen leggen verantwoording af over de beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging.

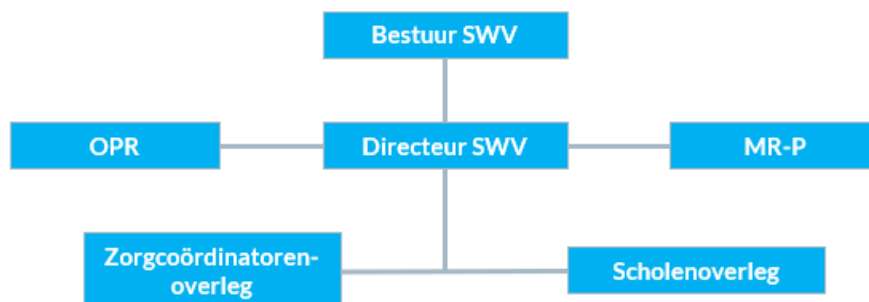
12.1 Bestuur en toezicht

De aangesloten schoolbesturen (zie [bijlage 1](#)) vormen gezamenlijk de Stichting SWV regio Zutphen. De governancestructuur van het swv is ingericht volgens het bestuur-directiemodel, waarbij het bestuur wordt gevormd door de bestuurders van de aangesloten schoolbesturen en een onafhankelijk voorzitter. Het swv werkt binnen de kaders van de code 'goed onderwijsbestuur VO'.¹⁷

Het bestuur mandateert de dagelijks gang van zaken voor de uitvoering van het OP aan de directeur. Het bestuur ziet toe op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden die door het bestuur aan de directeur zijn gemandateerd en staat de directeur met raad ter zijde. Het bestuur fungeert als interne toezichthouder op de directeur op basis van een toezierend bestuursconcept, uitgewerkt in een toezichtkader. Het bestuur fungeert als werkgever van de directeur.

De directeur geeft leiding aan het personeel dat is verbonden aan het swv en is verantwoordelijk voor het op elkaar afstemmen van het ondersteuningsbeleid. Er is een managementstatuut opgesteld waarbinnen de directeur zijn taken en bevoegdheden dient uit te oefenen.

Organogram

Scholenoverleg

Er is een scholenoverleg ingericht dat de directeur adviseert in de beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering van het OP. Elke school is met de directeur vertegenwoordigd in het scholenoverleg. De directeur van het swv is voorzitter van dit scholenoverleg. Het scholenoverleg heeft tot taak:

- het adviseren over te voeren beleid en de uitvoering van het beleid in het OP en begroting;
- het fungeren als platform voor informatie-uitwisseling en afstemming van gezamenlijk schoolbeleid;
- het periodiek bespreken van de voortgang van de uitvoering van het OP en jaarplannen;
- het op uitvoeringsniveau mede uitvoering geven aan het uitvoeren van het OP;
- verschaffen van informatie aan de directeur ten behoeve van het opstellen van managementrapportages over de voortgang en uitvoering van het OP en de gang van zaken binnen het swv.

¹⁷ https://www.vo-raad.nl/system/downloads/attachments/000/000/003/original/Code_Goed_Onderwijsbestuur_VO_2019_0701.pdf?1561974995

Zorgcoördinatorenoverleg

Naast het scholenoverleg is er een ondersteuningscoördinatorenoverleg dat fungeert als platform voor informatie-uitwisseling, het delen van kennis, ervaring en *best practices* en afstemming van gezamenlijk schoolbeleid.

12.2 Medezeggenschap

Het swv vindt de betrokkenheid en medezeggenschap van ouders en personeelsleden belangrijk, want we zijn ervan overtuigd dat de inbreng van ouders en personeel bijdraagt aan kwaliteit, betrokkenheid en draagvlak.

Medezeggenschapsraad personeel (MR-P)

De medezeggenschapsraad functioneert op basis van het Reglement Medezeggenschapsraad Stichting SWV regio Zutphen. In het reglement is het overleg met het bestuur vastgelegd. Zowel de MR als het bestuur kunnen het initiatief nemen om overleg te plannen. De directeur is namens het bestuur de gesprekspartner van de MR, tenzij één der partijen expliciet verzoekt om overleg tussen MR en bestuur. Bestuur en MR plannen tweemaal per jaar een overleg waarin wederzijdse ervaringen worden uitgewisseld. De overige bevoegdheden van medezeggenschap in het swv op grond van de Wet Medezeggenschap Scholen (WMS) komen toe aan de ondersteuningsplanraad.

Ondersteuningsplanraad

De ondersteuningsplanraad (vanaf nu OPR) is de bij wet verplichte medezeggenschapsraad van het swv. In de OPR zitten ouders, leerlingen en personeelsleden van de aangesloten en betrokken scholen. Leden van de OPR hoeven geen lid te zijn van een medezeggenschapsraad. Wel moeten zij werkzaam zijn op een school binnen het swv of ouder zijn van een leerling op een van de scholen in het swv. In het voortgezet onderwijs kunnen ook leerlingen lid zijn van de OPR. Het aantal zetels voor personeelsleden is gelijk aan het totaal aantal zetels voor ouders en leerlingen. De OPR heeft instemmingsbevoegdheid ten aanzien van het OP van het swv. De instemmingsbevoegdheid van de OPR betekent dat de OPR moet instemmen met het OP voordat het kan worden vastgesteld en uitgevoerd. De directeur komt vijf à zes keer per jaar met de OPR bijeen om de voortgang van het OP te bespreken. Minimaal twee keer per jaar vindt er een gesprek plaats met (vertegenwoordiging van) het bestuur. Zo blijft de OPR op de hoogte van ontwikkelingen in de regio en kunnen zij met een kritische blik naar het OP blijven kijken en voorstellen doen. De notulen en het jaarverslag van de OPR zijn te vinden op onze website.

12.3 Personeel

Voor het swv is een kleine staf werkzaam (de directeur is in dienst van het swv, de overige personeelsleden zijn gedetacheerd) die uitvoering geeft aan het OP en verantwoordelijk is voor de uitvoering van de wettelijke taken. Deze staf wordt aangestuurd door de directeur. In de transitiefase van het swv is de directeur ook verantwoordelijk voor een goede verbinding en inhoudelijk aansturing van de gezinsgeneralisten.

Gezien de ontwikkelingen binnen het swv, de verder professionalisering van de kwaliteitszorg en het versterken van het netwerk zal er de komende periode kritisch moeten worden gekeken hoe de staf moet worden ingericht.

Vooralsnog gaat het swv uit van de volgende functies:

- directeur
- administratief medewerker(s)
- beleidsmedewerker kwaliteit
- makelaar
- gedragswetenschapper(s)
- leerkracht en onderwijsassistent voor de schakelklas
- leden toewijzingscommissie

De makelaar vormt samen met de gedragswetenschappers het inhoudelijke team van het swv en ondersteunt scholen bij het vormgeven van de snelwegen en casuïstiek. Daarnaast ondersteunend dit inhoudelijke team de leerkracht en onderwijsassistent van de schakelklas.

12.4 Kwaliteitsbeleid

Het swv heeft een notitie *Kwaliteitsbeleid* opgesteld. Hierin wordt het kwaliteitsbeleid, de kwaliteitsactiviteiten en -rollen in samenhang met elkaar omschreven. Het kwaliteitsbeleidsplan van het swv is te vinden op onze website. De volgende uitgangspunten zijn richtinggevend voor de systematiek van kwaliteitszorg en verantwoording binnen het swv:

Uitspraak	Omschrijving
Ons kwaliteitsmanagement ondersteunt bij het realiseren van een passende plek voor iedere leerling.	In ons kwaliteitsbeleid is de 'bedoeling' te allen tijde te herleiden uit de gemaakte keuzes. De bedoeling: ieder kind een bij hem of haar passende plek.
Geen verhaal zonder data, geen data zonder verhaal.	In het swv worden (zowel kwantitatieve als kwalitatieve) gegevens verzameld. Deze vormen de bedding voor 'verhalen': een beschrijving van wat er gebeurt in het swv. ¹⁸ Deze verhalen vormen vervolgens de basis bij het (her)formuleren van doelstellingen voor het OP. Andersom geldt: we verzamelen geen data 'omwille van de data'. Er moet een inhoudelijke reden zijn (lees: signalen) om bepaalde gegevens in beeld te brengen. Kortom, de verzamelde data (met verhaal erachter) moeten leiden tot een kwalitatieve verbetering.
We monitoren kengetallen actief.	Los van het 'verhaal' worden basale cijfers actief gemonitord. Denk hierbij aan deelnamepercentage, verwijzingen en thuiszitters.
We formuleren kwalitatieve en kwantitatieve doelstelling en zien hier op toe.	Door het swv worden kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen geformuleerd inclusief streefwaardes. Het bestuur en de directeur zien toe op en voeren de dialoog over de voortgang van de doelstellingen en signalen. Dit doen we middels de kwartaalrapportages. Indien noodzakelijk, kunnen op deze manier de doelstellingen tijdig worden bijgesteld.
Tegenover het ontvangen van middelen staat verantwoording over de kwaliteit van de ingezette middelen (lees: financiële middelen van swv naar scholen).	We willen als (scholen van het) swv inzichtelijk maken wat er gebeurt met de ondersteuningsmiddelen. De scholen geven inzicht in de besteding van de middelen. We maken hierbij gebruik van een combinatie van zogenaamde 'hard controls' (cijfers) en 'soft controls' (signalen, uitwisseling, gesprek). We willen ernaar toewerken dat we ook inzicht krijgen in het effect van de inzet van de middelen (doelmatigheid).
We zijn een lerende organisatie, we leren van en met elkaar.	Het swv en de scholen worden sterker door van en met elkaar te leren. Daarbij wordt leren gezien als een constante in de kwaliteitsverbetering. Er wordt door onder andere visitaties, monitoring en verslaglegging informatie opgehaald. Op basis van deze informatie wordt op alle niveaus een actieve dialoog gevoerd met als doel om van elkaar te leren en de kwaliteit van passend onderwijs te verbeteren.
Het swv voldoet (minimaal) aan het onderzoekskader van de Inspectie van het Onderwijs	Het extern toezicht van de inspectie hanteert een eigen waarderingskader voor swv's. Het swv scoort minimaal een voldoende op alle standaarden.

12.5 Communicatie

Communicatie en dialoog zijn de basis van samenwerken. In dit hoofdstuk beschrijven we onze communicatielijnen met scholen en besturen. De informatieverstrekking aan ouders staat beschreven in [hoofdstuk 11](#).

Schoolbesturen en directies zijn verantwoordelijk voor de communicatie met schoolteams en ouders over passend onderwijs op schoolniveau, waaronder de communicatie/dialoog bijvoorbeeld over de ondersteuningsroute, het SOP en de inzet van de ontvangen middelen vanuit het swv.

Het bureau van het swv zorgt voor communicatie via:

- het faciliteren van een actieve dialoog binnen het swv;
- de website en nieuwsbrieven;
- het faciliteren van scholen met informatie over passend onderwijs;
- het organiseren van (informatie)bijeenkomsten;

¹⁸ Bij een beschrijving van wat er gebeurt in het swv kunt u bijvoorbeeld denken aan een beschrijving van hoe de deelnamepercentages van het VSO zich ontwikkelen.

- de publicatie van het jaarverslag en rapportages.

12.6 Doelstellingen bestuur, beheer en kwaliteit

Programma 7 Bestuur, beheer en kwaliteit	
Doelstellingen en beoogd resultaat	<p>Implementeren en uitvoeren nieuwe governance structuur en cultuur. Bestuur en toezicht zijn gescheiden. Er is een toezichtkader en managementstatuut opgesteld en die worden geëvalueerd.</p> <p>Per augustus 2022 is er een onafhankelijk voorzitter van het bestuur aangesteld.</p> <p>Structureel overleg tussen bestuur en medezeggenschap.</p> <p>Implementeren kwaliteitsbeleid in 2022-2023.</p> <p>Evaluatie governancestructuur in 2024.</p> <p>Alle scholen nemen een keer per vier jaar deel aan een visitatie.</p> <p>Herinrichten website.</p> <p>De personele bezetting van het swv is op orde gebracht in 2022.</p> <p>De gesprekkencyclus is ingericht.</p> <p>Minimaal een voldoende op de kwaliteitsstandaarden voor swv's van de inspectie.</p>
Verantwoordelijkheden schoolbesturen (netwerk)	<p>Communicatie met personeel en ouders over passend onderwijs.</p> <p>Afvaardigen van bestuursleden, directieleden en zorgcoördinatoren binnen de diverse gremia van het swv.</p> <p>Het tijdig aanleveren van gegevens voor de monitor en verantwoording van het swv.</p>
Verantwoordelijkheden bureau swv	<p>Implementatie governancestructuur.</p> <p>Implementatie en uitvoering kwaliteitsbeleid.</p> <p>Inrichten en uitvoeren scholen- en zorgcoördinatorenoverleg.</p> <p>Bijwerken en bijhouden website.</p> <p>Opstellen nieuwsbrieven.</p> <p>Aansturing personeel swv en in transitiefase van de gezinsgeneralisten.</p>
Financiën	<p>Programma 997 Kwaliteitscyclus.</p> <p>367 Bestuur, organisatie en administratie.</p> <p>366 Toewijzingscommissie.</p> <p>364 Onderwijszorgcentrum (zie bijlage 3)</p>

13 Financiën

Onze inkomsten bestaan uit rijksbijdragen. Deze zijn gebaseerd op het leerlingenaantal (regulier vo) in het swv. De bekostiging voor de vso- en PrO-scholen wordt rechtstreeks vanuit het rijk aan de vso- en PrO-scholen uitgekeerd en in mindering gebracht op de inkomsten van het swv. De afgegeven TLV's voor het vso en PrO worden bekostigd op basis van solidariteit uit de middelen van het swv.

De uitgaven van het swv bestaan uit overdachten naar scholen (middelen lichte ondersteuning, programma 994) en de invulling van de wettelijke taken door het bureau van het swv (volgens de programma's in dit OP). Daarnaast zijn er kosten voor innovatie en ontwikkeling, ontmoeting en verbinding in ons netwerk en de bureauorganisatie. In [bijlage 3](#) is de meerjarenbegroting opgenomen. Na vaststelling van het OP zal deze meerjarenbegroting jaarlijks worden aangepast naar een jaarbegroting op basis van de actuele ontwikkelingen.

13.1 Uitgangspunten financieel beleid

Het financiële kader van het swv heeft de volgende uitgangspunten:

- **Inzichtelijk:** Het verdeelmodel is transparant en goed uit te leggen.
- **Solidair:** Zowel de kosten als de verdeling van middelen vindt plaats op basis van solidariteit.
- **Voorspelbaar:** Scholen kunnen op basis van verwachte ondersteuningsmiddelen beleid uitzetten voor korte en middellange termijn.
- **Beperkte administratieve druk:** Optimale balans tussen financiële opbrengst, monitoring informatie en administratieve belasting.
- **Flexibiliteit en maatwerk:** De systematiek van toewijzen ondersteunt een effectieve en efficiënte inzet van ondersteuningsmiddelen.
- **Monitoring:** Er wordt informatie gegenereerd die bijdraagt aan de kwaliteitszorg op swv-niveau.
- **Transparante verantwoording:** Schoolbesturen verantwoorden zich jaarlijks in het eigen jaarverslag en aan het swv over de rechtmatige en doelmatige inzet van de ontvangen middelen.
- **Maximering:** Er wordt recht gedaan aan het gegeven dat er binnen het swv sprake is van een gesloten einde budget. De risico's op overschrijding van het budget van het swv worden beperkt en daarmee ook de risico's op korting van de lumpsum bij schoolbesturen. Bij overschrijding van het budget zware ondersteuning dragen de deelnemende schoolbesturen bij uit de eigen lumpsummiddelen.
- **Geen grote reserve:** Het swv houdt geen groot vermogen aan. Al het eigen vermogen dat de (beperkte) risicoreserve/signaleringswaarde overschrijdt, moet worden bestemd en benut.

13.2 Verdeelmodel

De verdeling van ondersteuningsmiddelen naar scholen vindt plaats op basis van een verdeelmodel. Structureel evalueren we het verdeelmodel op basis van actuele cijfers en kennis.

Toekenning middelen scholen

De scholen ontvangen een ondersteuningsbudget lichte ondersteuning (programma 994) van het swv om de ondersteuning in de school vorm te geven. Hierover leggen zij jaarlijks verantwoording af over de doel- en rechtmatigheid van de ingezette middelen. De middelen worden op dit moment naar rato van het leerlingenaantal verdeeld. We onderzoeken of er een verdeling kan plaatsvinden op basis van de populatie van de scholen. Indien er een tekort ontstaat bij het swv door een stijging van het aantal plekken in het vso en PrO, wordt dit in mindering gebracht op dit budget.

Bekostiging plekken PrO en vso

Deze plekken worden bekostigd uit de middelen van het swv op basis van solidariteit.

Bekostiging middelen LWOO

Ten gevolge van de keuze voor opting-out zullen er minder leerlingen over een LWOO-aanwijzing beschikken. Dat betekent echter niet dat er geen leerlingen zullen zijn met die ondersteuningsbehoefte die past bij een LWOO-leerling. De scholen dienen hiervoor wel middelen te ontvangen. Afgesproken is dat het overschot LWOO/PrO naar

de scholen met een LWOO-indicatie zullen worden overgemaakt. Deze middelen worden hierbij verdeeld over de leerlingen uit het vmbo-bb en vmbo-kb/reggestroom met een verhouding 3:1. Analoog aan de bekostiging lichte ondersteuning van het swv. We onderzoeken of dit in de toekomst kan worden verdeeld op basis van de populatie van de scholen en kan worden toegevoegd aan het ondersteuningsbudget.

Verantwoording

Het swv werkt met een duidelijke en inzichtelijke planning en control cyclus. De (meerjaren)begroting, financiële kwartaalrapportages en het jaarverslag bieden hiervoor de basis. De uitdaging is om (financiële) verantwoording door scholen en het swv de komende periode nog beter te verbinden. Scholen verantwoorden de ontvangen middelen van het swv aan het swv.

Het swv kent de volgende percentages voor:

- liquiditeit: < 0,75%
- rentabiliteit: 3 jaar negatief
- solvabiliteit 1: < 30%
- solvabiliteit 2: < 30%

Maximaal buffervermogen: € 385.000,-- (vastgesteld door middel van een risicoanalyse). Dit buffervermogen valt binnen de signaleringswaarde van OCW.

Auditcommissie

Het bestuur heeft een auditcommissie ingesteld die als adviseur van het bestuur optreedt met betrekking tot de (meerjaren)begroting, tussentijdse rapportages en de jaarrekening. De commissie is tevens sparringpartner voor de directeur als het gaat om exploitatie en financieel beleid.

Uitputting financiën swv

Bij een uitputting van de middelen zware ondersteuning in het swv dragen alle deelnemende schoolbesturen conform wettelijke regelgeving bij uit de eigen lumpsummiddelen.

Peildatum tussentijdse groei vso vervalt

De groeibekostiging die het swv dient te vergoeden is verleden tijd. De laatste peildatum is 1 februari 2022. Dit geldt dan echter wel slechts voor de periode augustus tot en december 2023. Hierdoor wordt er voor elke gegroeide vso-leerling op 1 februari voor 17 maanden (personeel) en 24 maanden (materieel) bekostigd. Vanaf 2023 is er de verplichting om in het OP een vangnetbepaling op te nemen om schrijnende situaties op het vso bij bovengemiddelde groei te voorkomen. Deze laatste verandering kan leiden tot een ongewenst gedragseffect. Wanneer gewacht wordt met doorverwijzen tot ná 1 februari krijgt de vso-school pas bijna twee jaar later bekostiging voor deze leerling(en), want zij gaan pas mee in de leerlingentelling van een jaar later. Om met dit ongewenst gedragseffect om te gaan maakt het swv voor 31-12-2023 afspraken over:

- Hoe objectief wordt vastgesteld of sprake is van een meer dan gemiddelde toename van het aantal ingeschreven leerlingen met een TLV vso in de periode ná 1 februari. Hiertoe wordt een peildatum afgesproken tussen 1 februari en 1 juni waarop het aantal ingeschreven vso-leerlingen wordt vergeleken met het aantal ingeschreven vso-leerlingen in de maanden vóór 1 februari op deze scholen. Hierna wordt vastgesteld hoe wordt bepaald wanneer het aantal ingeschreven leerlingen op de peildatum meer dan gemiddeld is ten opzichte van de eerdere maanden.
- Hoe de vso-school of -scholen hierin tegemoet wordt/worden gekomen.

Het swv maakt vanaf het volgende kalenderjaar maandelijks een bij ministeriële regeling vast te stellen bedrag per leerling over aan de vso-school voor het aantal meer dan gemiddeld ingeschreven leerlingen, daarbij rekening houdend met de bekostigingscategorie per afgegeven TLV die zorgen voor de meer dan evenredige toename. Swv's kunnen ervoor kiezen om in het OP een sanctie op te nemen voor de reguliere scholen die het meer dan gemiddelde aantal inschrijvingen na 1 februari hebben veroorzaakt, bijvoorbeeld door de bekostiging voor de meer dan gemiddelde toename te verhalen op de scholen die deze leerlingen hebben doorverwezen (lees: financiële sanctie).

13.3 Doelstellingen financieel beleid

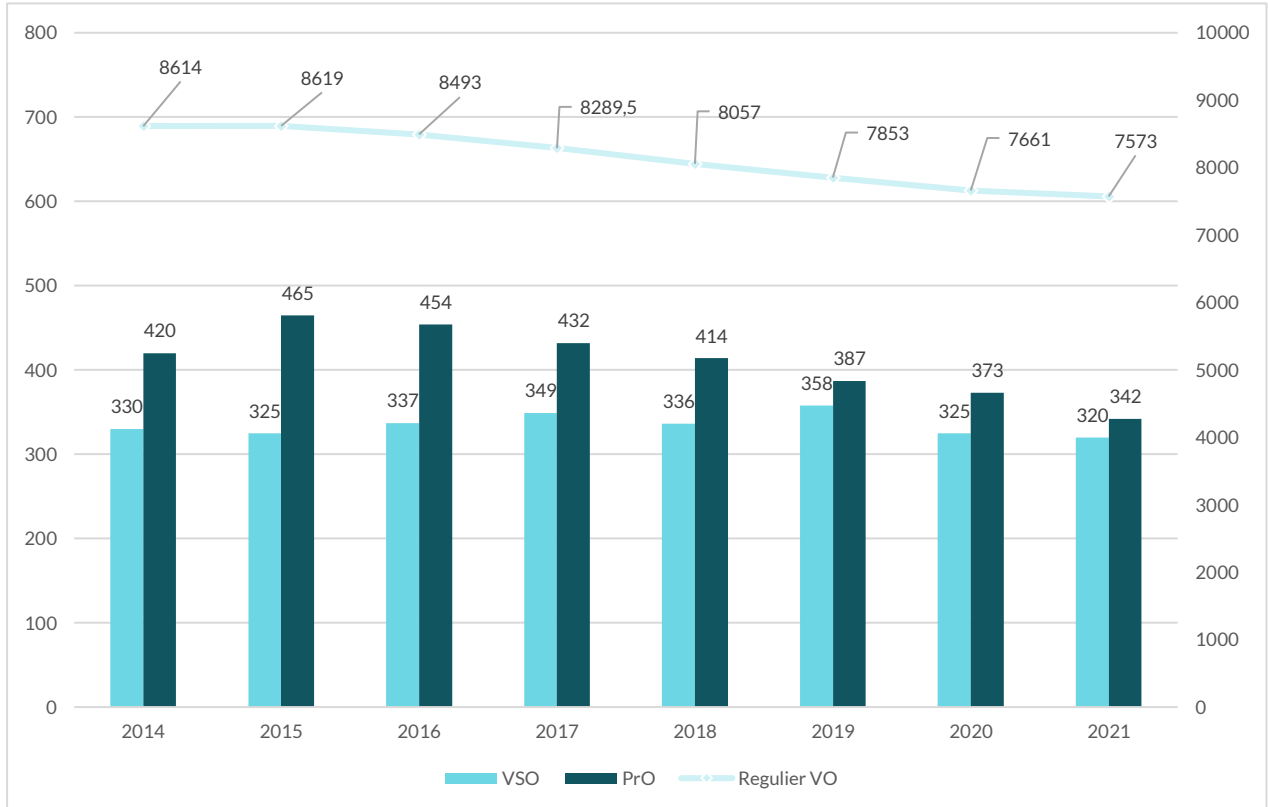
Programma 8: Financiën	
Doelstellingen en beoogd resultaat	<p>De budgetten en kosten worden verdeeld op basis van solidariteit. We streven naar een maximale inzet van de middelen op de scholen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Onnodige overhead en reserves worden voorkomen. ▪ De overhead bedraagt maximaal 5% van de begroting en het buffervermogen maximaal € 385.000,--. Er zijn afspraken gemaakt over de nieuwe groeiregeling vso op uiterlijk 31-12-2023. Het swv blijft binnen de vastgestelde signaleringswaarden. ▪ Financiële ratio's en uitputting worden elk kwartaal besproken in het bestuur. Besturen verantwoorden jaarlijks de ontvangen middelen van het swv op recht- en doelmatigheid. ▪ Via een vastgesteld format en middels het eigen jaarverslag van de schoolbesturen. Het huidige verdeelmodel wordt uiterlijk in 2024 geëvalueerd en de effecten van bekostiging op basis van populatie worden in beeld gebracht.
Verantwoordelijkheden schoolbesturen (netwerk)	<p>Doelmatige inzet van de ontvangen middelen. Uitvoering P&C-cyclus. Het jaarlijks verantwoorden van de ontvangen middelen van het swv op recht- en doelmatigheid in het eigen jaarverslag en richting het swv.</p>
Verantwoordelijkheden bureau swv	<p>Het voeren van een doelmatig, transparant en eerlijk financieel beleid. Monitoring en rapportage per kwartaal over de uitputting van de financiën.</p>
Financiën	(zie bijlage 3)

Bijlage 1: Overzicht deelnemende schoolbesturen & schoollocaties

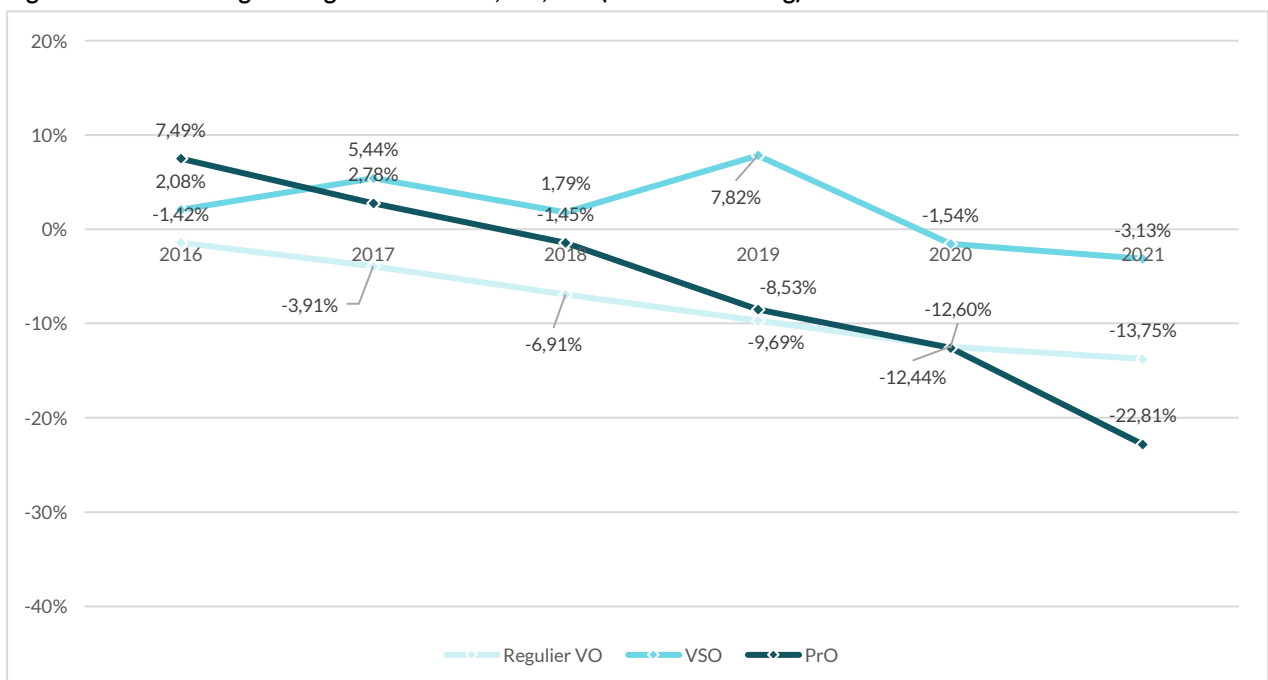
42571	Stichting Achterhoek VO	
13EB00	Praktijkonderwijs Zutphen	Zutphen
02NZ12	Houtkamp College vestiging Kompaan College Het Hoge	Vorden
02NZ13	Houtkamp College vestiging Kompaan Nieuwstad	Vorden
20DH00	Eligant Lyceum, scholengroep voor Lyceum Havo Mavo Vbo Lwoo	Isendoornstraat Zutphen
20DH06	Eligant Lyceum, scholengroep voor Lyceum Havo Mavo Vbo Lwoo loc. Kompaan College	Wijnhofstraat Zutphen
20DH07	Het Stedelijk, scholengroep voor openbaar Lyceum Havo Mavo Vbo Lwoo	Paulus Potterstraat Zutphen
20DH08	Eligant Lyceum, scholengr voor Lyceum Havo Mavo Vbo Lwoo Kompaan College	Dieserstraat Zutphen
20DH09	Eligant Lyceum, scholengr voor Lyceum Havo Mavo Vbo Lwoo loc. Kompaan College	Berkenlaan Zutphen
20DH10	Eligant Lyceum, scholengr. voor Lyc. Havo Mavo Vbo Lwoo loc. Baudartius College	Isendoornstraat Zutphen
20DH11	Eligant Lyceum, scholengroep voor Lyceum Havo Mavo Vbo Lwoo loc. ISK	Berkenlaan Zutphen
20DH12	Eligant Lyceum vestiging Kompaan Nieuwstad	Vorden
20DH13	Eligant Lyceum vestiging Kompaan Het Hoge	Vorden
40641	Stichting Isendoorn	
08LP00	Isendoorn College voor Mavo Havo en Atheneum Locatie Lage Weide	Warnsveld
08LP01	Isendoorn College voor Mavo Havo en Atheneum Locatie Bussenweide	Warnsveld
08LP02	Isendoorn College voor Mavo Havo en Atheneum Locatie Berkenlaan	Zutphen
40930	Stichting 'Het Rhedens'	
02VN00	Regionale Scholengemeenschap Het Rhedens voor Lyceum Havo Mavo Vbo	Rozendaal
02VN01	Regionale Scholengemeenschap Het Rhedens voor Lyceum Havo Mavo Vbo	Dieren
26NH00	De Tender School voor Praktijkonderwijs	Dieren
28212	Stichting Vrije School N en O Nederland	
16NK00	Vrije School locatie Weerdslog	Zutphen
16NK03	Vrije school locatie Dieserstraat	Zutphen
40631	Stichting De Onderwijsspecialisten	
19TG00	Anne Flokstraschool	Zutphen
83189	Stichting Speciaal Onderwijs Twente en Oost Gelderland	Borculo
30605	Stichting Zozijn D. de Brouwerschool	Wilp
77456	Stichting Vrijescholen Athena	
22ML00	De Lans	Brummen

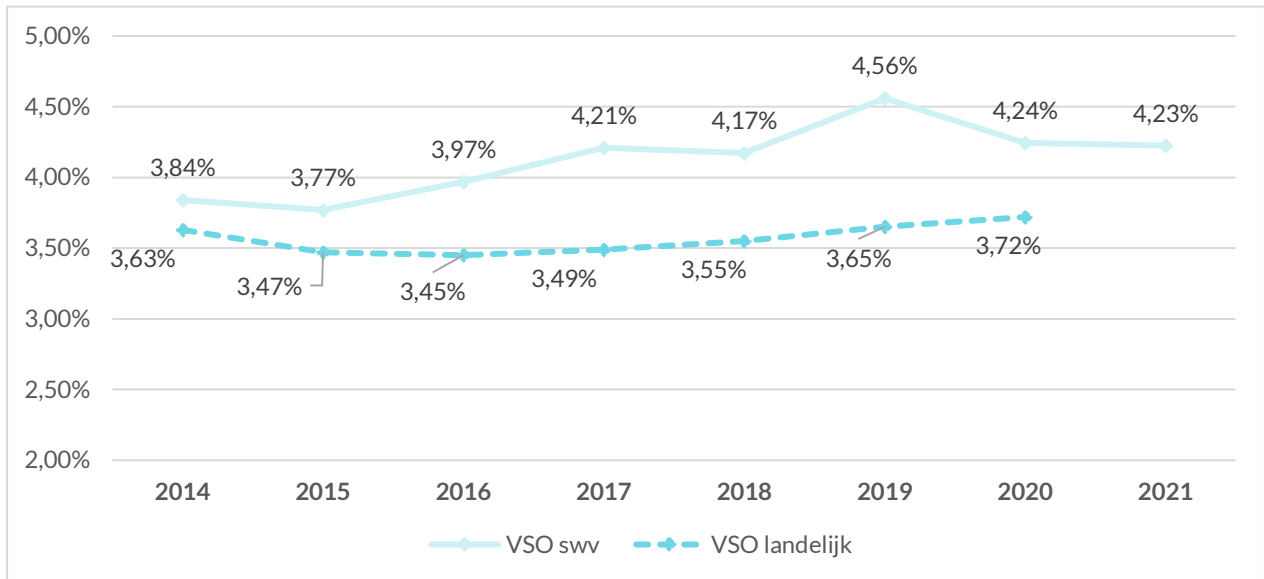
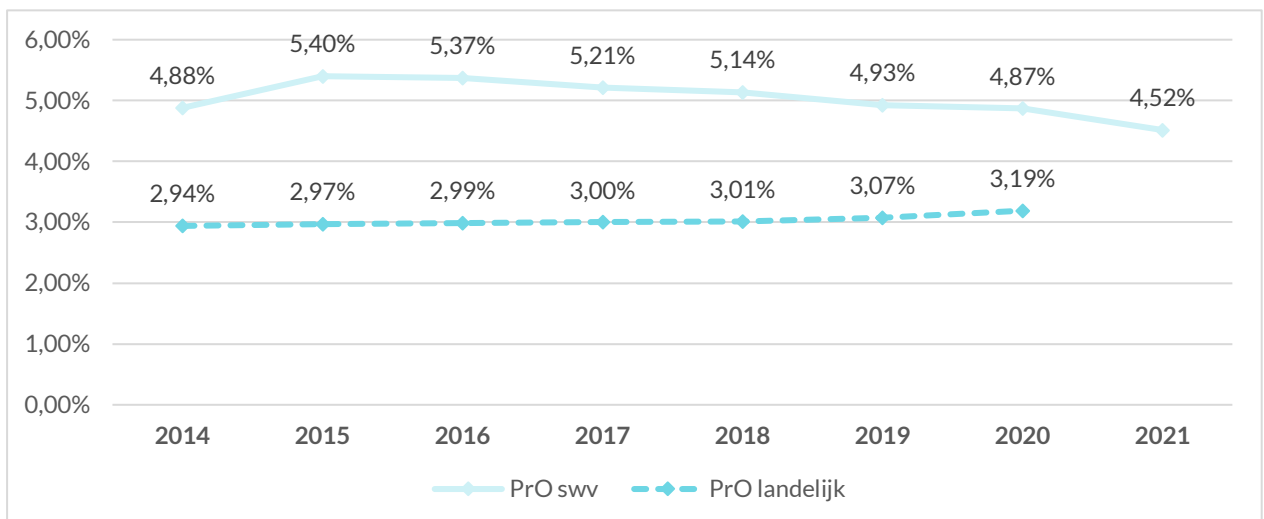
Bijlage 2: Kengetallen in beeld

Figuur 1. Ontwikkeling regulier vo, vso & PrO. Absolute aantallen.

Figuur 2. Ontwikkeling leerlingenaantallen vo, vso, PrO (2014 = nulmeting). Percentuele aantallen.

Figuur 3. Ontwikkeling deelnamepercentages vso. Swv versus landelijk.

Figuur 4. Ontwikkeling deelnamepercentage PrO. Swv versus landelijk.

Tabel 1. Ontwikkeling deelnamepercentages vso + PrO.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Deelnamepercentage vso + PrO swv	8,72%	9,17%	9,34%	9,42%	9,31%	9,49%	9,11%	8,74%
Deelnamepercentage vso + PrO landelijk	6,57%	6,44%	6,44%	6,49%	6,56%	6,72%	6,91%	-
Vershil	+2,15%	+2,73%	+2,90%	+2,93%	+2,75%	+2,77%	+2,20%	-

Tabel 2. Leerlingenstromen binnen het vo in de regio Zutphen versus landelijk.

			'15-'16 (t.o.v. '16-'17)	'16-'17 (t.o.v. '17-'18)	'17-'18 (t.o.v. '18-'19)	'18-'19 (t.o.v. '19-'20)	'19-'20 (t.o.v. '20-'21)
regio Zutphen	vso	vo	7	4	7	4	4
landelijk vergelijk	vso	vo	10	11	8	6	6
regio Zutphen	vso	pro	0	2	1	0	1
landelijk vergelijk	vso	vo	3	3	2	2	2
regio Zutphen	pro	vo	2	1	4	3	0
landelijk vergelijk	pro	vo	4	4	4	4	4
regio Zutphen	vo	vo	422	502	421	1.138*	369
landelijk vergelijk	vo	vo	870	817	878	734	671
regio Zutphen	vo	vo	5,2%	6,3%	5,4%	14,9%	5,0%
landelijk vergelijk	vo	vo	6,7%	6,4%	6,9%	6,9%	6,6%

Let op: brinnummerschuivingen hebben effect op bovenstaande getallen. Bijvoorbeeld bij fusies of bij gebruik van een ander brinnummer.

Tabel 3. Leerlingenstromen van po naar v(s)o in de regio Zutphen versus landelijk.

			'16-'17 (t.o.v. '17-'18)	'17-'18 (t.o.v. '18-'19)	'18-'19 (t.o.v. '19-'20)	'19-'20 (t.o.v. '20-'21)	gemiddelde Zutphen	% Zutphen	% landelijk
ba0	vo		1409	1393	1367	1292	1365,25	92,81%	92,21%
sbo	vo		28	20	16	11	18,75	1,27%	1,84%
so	vo		6	6	4	4	5	0,34%	0,47%
ba0	vso		2	2	0	2	1,5	0,10%	0,41%
sbo	vso		2	2	0	2	1,5	0,10%	0,45%
so	vso		22	13	16	13	16	1,09%	1,91%
ba0	pro		23	31	34	28	29	1,97%	1,07%
sbo	pro		36	32	27	23	29,5	2,01%	1,48%
so	pro		7	4	3	4	4,5	0,31%	0,16%
Totaal			1535	1503	1467	1379	1471	100%	100%

Bijlage 3: Meerjarenbegroting

Samenwerkingsverband VO2501								
Overzicht baten en lasten - SCENARIO 2C Taskforce o.b.v. VSO (1 oktober 2020 4,24%)								
Kalenderjaar	Realisatie	Prognose	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2020	2021	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Totaal baten	€ 11.504.000	€ 11.337.606	€ 11.001.871	€ 11.300.531	€ 10.884.650	€ 10.497.373	€ 10.291.983	€ 10.090.827
Bekostiging <u>lichte</u> ondersteuning SWV	€ 808.000	€ 808.111	€ 787.738	€ 798.155	€ 782.193	€ 766.547	€ 751.217	€ 736.203
LWOO	€ 3.416.000	€ 3.417.222	€ 3.329.109	€ 3.375.119	€ 3.307.621	€ 3.241.460	€ 3.176.635	€ 3.113.147
PRO	€ 1.606.000	€ 1.606.503	€ 1.565.079	€ 1.586.709	€ 1.554.977	€ 1.523.874	€ 1.493.398	€ 1.463.551
NPO-PRO		€ 36.837	€ -	€ 85.347	€ 47.285	€ -	€ -	€ -
Bekostiging <u>zware</u> ondersteuning SWV	€ 5.170.000	€ 5.217.234	€ 5.044.872	€ 5.180.129	€ 4.965.443	€ 4.738.363	€ 4.643.603	€ 4.550.796
Verevening zware ondersteuning	€ 154.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige baten/subsidies	€ 351.000	€ 251.700	€ 275.072	€ 275.072	€ 227.130	€ 227.130	€ 227.130	€ 227.130
Totaal lasten	€ 11.894.000	€ 11.700.270	€ 11.361.056	€ 11.295.477	€ 10.897.650	€ 10.510.373	€ 10.301.983	€ 10.100.827
afdracht LWOO (via DUO)	€ 1.393.000	€ 675.711	€ 657.303	€ 45.047	€ -	€ -	€ -	€ -
afdracht PRO (via DUO)	€ 1.879.000	€ 1.866.966	€ 1.816.103	€ 1.711.802	€ 1.676.765	€ 1.641.729	€ 1.606.692	€ 1.576.660
afdracht vso, teldatum (via DUO)	€ 4.385.000	€ 4.429.654	€ 4.321.930	€ 4.088.747	€ 4.057.299	€ 3.953.090	€ 3.894.542	€ 3.812.574
afdracht vso, teldatum (via scholen)	€ 15.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
programma's								
Blok 1 : Een sterke basis								
994 OnderwijsZorgSteunpunt (OZS) / Lichte ondersteuning	€ 393.000	€ 310.005	€ 284.151	€ 769.923	€ 852.735	€ 848.718	€ 803.176	€ 777.323
995 Gezinsgeneralisten	€ 368.000	€ 321.750	€ 321.750	€ 356.000	€ 356.000	€ 356.000	€ 356.000	€ 356.000
361 Basisondersteuning	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
896 Scholing	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
997 Kwaliteitscyclus	€ -	€ 16.000	€ 16.000	€ 7.000	€ 7.000	€ 16.000	€ 7.000	€ 7.000
365 Overgang PO-VO	€ 32.000	€ 36.291	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000
996 NT2	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Blok 2: Steun waar nodig								
363 Arrangementen	€ 63.000	€ 72.500	€ 19.500	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
362 Steunpunt scholen	€ 753.000	€ 378.738	€ 564.454	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
364 OnderwijsZorgCentrum (OZC)	€ 341.000	€ 446.598	€ 413.419	€ 326.333	€ 249.583	€ 165.000	€ 165.000	€ 165.000
998 Verplichte besteding AB (pers) bij VSO	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Blok 3: Speciaal als het moet								
366 Toewijzingscommissie	€ 58.000	€ 81.300	€ 81.100	€ 73.600	€ 73.600	€ 73.600	€ 73.600	€ 73.600
Blok 4: De organisatie om dit te verwezenlijken								
367 Bestuur, organisatie en adm	€ 245.000	€ 260.774	€ 213.100	€ 265.699	€ 230.632	€ 230.632	€ 230.632	€ 230.632
368 Reserve oud SWV	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
868 groei-bekostiging	€ 129.000	€ 216.353	€ 178.463	€ 178.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
1015 Hoogbegaafdheid	€ 90.000	€ 59.734	€ 21.000	€ 101.000	€ 58.917	€ -	€ -	€ -
3000 Vermindering bekostiging (personeel en materieel) bij uitputting zware ondersteuning swv	€ 14.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
991 LWOO opting-out	€ 1.750.000	€ 2.527.895	€ 2.420.782	€ 3.290.326	€ 3.233.118	€ 3.123.605	€ 3.063.342	€ 3.000.038
Saldo financiële baten en lasten	€ 1.000	€ -5.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo baten en lasten	€ -389.000	€ -367.664	€ -359.185	€ 5.054	€ -13.000	€ -13.000	€ -10.000	€ -10.000

Totaal:	Kalenderjaren
resultaat	€ -40.946